

Hieronim Andrukianiec przekazał szkole w Nowej Wilejce kilkaset polskich książek

Kraszewski dla „Kraszewskiego”

Na pożegnanie uczniowie panu Hieronimowi wręczyli bukiet kwiatów

Fot. Marian Paluszkiwicz

— Chciałbym, żeby po mojej śmierci, książki trafiły do ludzi a nie poszły na makulaturę. Bo książki muszą żyć, muszą być czytane... — szeptał Hieronim Andrukianiec, drżącymi rękoma układając równo swoje skarby.

Wczoraj schorowany starszy pan przekazał szkole średniej im. J. I. Kraszewskiego w Nowej Wilejce kilkaset polskich książek — literaturę piękną polską i światową.

Pan Hieronim mieszka w tej dzielnicy. Jego niewielkie, dwupokojowe mieszkanie — to najprawdziwsza biblioteka: książki są

wszędzie, z każdego kąta na przybysza spoglądają ich kolorowe okładki, nawet w przedpokoju stoi szafa z rzędami książek.

— Przekazuję dzisiaj Kraszewskiego dla „Kraszewskiego” — żartował ucieszony pan Hieronim, gdy do jego mieszkania wyspała się cała 5 B, aż 28 dzieci!

Wśród kilkuset książek, które starszy pan przekazał szkolnej bibliotece, 78 pozycji stanowią dzieła Józefa Ignacego Kraszewskiego. Niektóre wydania, kupowane w antykwariacie, pochodzą nawet z XIX wieku. Na pozostałych kartkach widnieją

napisy „Wilno 1879 r.”; „Warszawa 1888 r.”; „Wilno 1905”. Wśród darów jest też pierwsze wydanie „Tulaczy”.

— Umieścimy te książki w szkolnej Izbie Pamięci J. I. Kraszewskiego — mówiły szkolna bibliotekarka Jadwiga Borowa i polonistka Lilia Kozakiewicz, wychowawczynie 5B.

Pan Hieronim i jego żona Genowefa z rozczuleniem przyglądali się uczniom, którzy ostrożnie brali książki i starannie wynosili je na dwór.

(Dokończenie na str. 2)

Spotkanie polskiej delegacji w ZP NATO z przedstawicielami Polaków litewskich

Wiedzieć i chcieć wiedzieć o NATO

„Polacy litewscy powinni być za NATO i Unią Europejską” — Czesław Bielecki, przewodniczący polskiej grupy w Zgromadzeniu Parlamentarnym NATO, poseł na Sejm RP, próbował przekonać miejscowych Polaków na rzecz członkostwa Litwy w strukturach transatlantyckich. „Nie usłyszałem argumentowanej odpowiedzi na nasze „Dlaczego?” — upierał się przy swoim emerytowany wilmnianin Jerzy Choroszewski.

Trwające od niedzieli w Wilnie na sesji Zgromadzenia Parlamentarnego NATO dyskusje na temat rozszerzenia Sojuszu o kraje Europy Wschodniej, w tym przede wszystkim, o Litwę, wykroczyły poza mury Centrum Sztuki Współczesnej i Ratusza i we wtorkowe popołudnie były kontynuowane — często w sposób burzliwy — podczas spotkania parlamentarzystów polskiej delegacji z przedstawicielami Kongresu Polaków na Litwie, jak też innych miejscowych Polaków.

Gorliwość polskich posłów w uzasadnianiu członkostwa w NATO czasami pozwalała sądzić, że na członkostwie Litwy w NATO bardziej im zależy niż miejscowym Polakom i Litwinom.

Obrona przed Marsjanami

— Chcę usłyszeć odpowiedź na proste pytanie — przed kim mamy się bronić? — Choroszewski domagał się od polskich posłów wyjaśnień.

W odpowiedzi usłyszał między innymi, że przed... Marsjanami.

— Podczas jednej dyskusji — właśnie na ten temat — z rosyjskim deputowanym Władimirem Żirinowskim, który również, jak pan, zapytał, przed kim Polska zamierza się bronić, ubiegając się o członkostwo w NATO, odpowiedziałem, że przed Marsjanami — wyjaśnił kwestię konieczności członkostwa w Sojuszu poseł na Sejm RP Longin Pastusiak.

— To znaczy, że przed ewentualnym przeciwnikiem, którego, być może, dzisiaj realnie nie mamy, ale członkostwo w NATO nie jest na rok, czy dwa a na długie lata, jak każde inne członkostwo w jakimkolwiek sojuszu — wspierał kolegów w przekonywaniu Choroszewskiego poseł na Sejm RP Krzysztof Kamiński.

NATO 2001

— Należy również zauważyć, że dziś NATO to nie ten sam układ sprzed kilkadziesiąt lat, kiedy organizacja została powołana, jako przeciwwaga wobec Układu Warszawskiego — kontynuował poseł Kamiński.

— Niestety, w mentalności Rosjan, którzy sprzeciwiają się rozszerzeniu Sojuszu, NATO 2001 roku pozostaje właśnie tą dawną organizacją wojskową. A przecież tak nie jest.

(Dokończenie na str. 2)

ISO 9001

RASMETA

Jankiškų g.13c, Vilnius
Tel.: (8-22) 31 18 20, 26 31 35
faks. (8-22) 32 19 20
www.piasmeta.lt

OKNA, DRZWI, WITRYNY -
drewniane, aluminiowe, plastikowe

W NUMERZE:

Aktualności

3

„Nieostrożny poseł.” Funkcjonariusz zdążył odskoczyć i doznał tylko obrażeń nogi. Jadący Pavilionis nie usłuchał rozkazu zatrzymania się od stojącego nieco dalej policjanta Ugnisa Arsody. Akademik zatrzymał samochód dopiero przy uniwersytecie.

Szkolnictwo

6

„Szkoła strachu.” Wojna domowa w szkołach pozbawia podstawowej wartości: poczucia bezpieczeństwa. Powrót z lekcji z rozbitym nosem nie jest już sensacją. Dzieci idą do szkoły jak na front. Czasem nie wracają...

„Początki — tajne nauczanie.” Terror i rusyfikacja nasiliły się szczególnie po powstaniu styczniowym 1963 roku. Rozpoczęły się masowe aresztowania i deportacje na Sybir.

Samo życie

8

„Stare długi „nie rdzewieją” „Niechęć łamania starych tradycji” nazwał Algis Bakonis, dyrektor generalny spółki „Pānevēžio stiklas” rozpoczęła wczoraj akcję protestacyjną, zorganizowaną przez lokalny związek zawodowy.

Sport

10

Rumuński piłkarz Gheorghe Hagi został oskarżony przez prokuratora Stambułu o znieważenie i próbę pobicia sędziego.

Cztery ofiary śmiertelne

Tragedia na torach

We wtorek wieczorem w rejonie kiejdańskim zderzył się pociąg z samochodem osobowym. Zginęło czterech młodych ludzi.

Do nieszczęścia doszło o godz. 21.30 na przejeździe koło stacji kolejowej Gudžiūnai, regulowanym przez semafor. Samochód bmw 520, prowadzony przez Valdasą Steponavičiūsa, zderzył się z pociągiem pasażerskim Klajpeda-Wilno, jadącym z szybkością 90 km/h. Auto było wlezione jeszcze około pół kilometra.

W zmiążdżonym samochodzie zginęła czwórka młodych ludzi: 39-letni kierowca, 32-letni Rimantas Grenda, 19-letnia Eglė Bobinaitė i 16-letnia Erika Aleknaitė. Ciała ofiar z samochodu wydobyli strażacy.

(Dokończenie na str. 5)

Sentencja

Niektórzy ludzie tak bardzo boją się śmierci, że nigdy nie zaczynają naprawdę żyć.

H. VON DYKE

Kalejdoskop aktualności

Będą wizy nowego wzoru

Od 4 czerwca ambasada rosyjska w Wilnie i konsulat generalny w Kłajpedzie będą wydawały wizy Federacji Rosyjskiej nowego wzoru, klejane do paszportu.

Wizy starego wzoru (wkładki) jeszcze będą wydawane do 1 lipca br. i zachowają ważność do upływu swego terminu. Tryb wydawania wiz do Federacji Rosyjskiej nie zmieni się – składając dokumenty na otrzymanie wizy w ambasadzie czy konsulacie generalnym należy wypełnić dwie ankiety oraz mieć dwa zdjęcia formatu 3x4 cm. Do wizy nowego wzoru będą załączane karty przybycia i opuszczenia kraju przez obywatela krajowca.

Konkurs „Poznajmy się. Litwa i Polska”

Wczoraj prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Aleksander Kwaśniewski z żoną Jolantą spotkali się ze zwycięzcami konkursu radiowego „Poznajmy się. Litwa i Polska”. W miniony poniedziałek delegację z Polski przyjął Valdas Adamkus, prezydent RL.

Zadania konkursowe podawane były na falach rozgłośni „Radio Znad Wilii”, „Polskie Radio Koszalin” oraz publikowane w „Kurierze Wileńskim” i „Głosie Koszalińskim”.

Ministrowie postanowili podpisać umowę

Ministrowie sprawiedliwości Litwy i Holandii, Gintautas Bartkus oraz Albert Hendrik Korthals, wczoraj w Hadze postanowili podpisać umowę o współpracy ministerstw.

Na spotkaniu omówiono również współpracę w sferze ochrony danych osobistych, mówiono o potencjalnej pomocy Litwie, w której obecnie trwa reforma systemu więziennego. Jak głosi komunikat, w tej pracy ważną rolę przypada konsultacjom specjalistów konkretnej dziedziny, toteż mówiono o wymianie ekspertów.

Prezydent udaje się na Ukrainę

Prezydent Valdas Adamkus w niedzielę z dwudniową wizytą roboczą udaje się na Ukrainę, gdzie weźmie udział w forum ekonomicznym „Ukraina – Polska”.

Na forum w Dniepropietrowsku Adamkus przybędzie na zaproszenie prezydenta Ukrainy Leonida Kuczmy, który w końcu kwietnia złożył oficjalną wizytę w Wilnie. W forum, które się odbędzie w dniach 3 – 4 czerwca, weźmie też udział prezydent Polski Aleksander Kwaśniewski.

Sejmowy komitet nie aprobuje poprawek

Sejmowy Komitet Prawa i Praworządności proponuje nie zaaprobować poprawek do ustaw, zarejestrowanych w imieniu Andriusa Kubiliusa i przewidujących ograniczenie finansowania partii politycznych.

Projekt proponuje zakaz wszystkim przedsiębiorstwom litewskim finansowania partii politycznych, a tym ostatnim – przyjmowania od osób fizycznych sum powyżej 100 minimów socjalnych czy też darów oraz wszelkich ofiar od specjalnych funduszy, stworzonych w celu poparcia partii bądź kampanii politycznych. Podobne poprawki kilka lat temu zgłaszał też prezydent Valdas Adamkus. Wtedy nie zostały przyjęte przez Sejm, w którym dominowali konserwatyści i chadecja.

Dochody będą mniejsze od planowanych

Ministerstwo Finansów prognozuje, że tegoroczne dochody budżetu narodowego będą o 133,9 mln Lt, czyli o 1,4 proc. mniejsze od planowanych.

W tym roku nie uzbiera się 84,7 mln Lt podatku dochodowego od osób fizycznych, dochody z VAT będą o 105,8 mln Lt mniejsze od planowanych, a dochody z opłat – o 10,4 mln Lt mniejsze od planowanych, dochody z handlu międzynarodowego i transakcji – o 11,3 mln Lt mniej niż przewidywano.

Landsbergisowi – miano doktora honoris causa

Wczoraj wieczorem w Paryżu posłowi na Sejm Litwy Vytautas Landsbergisowi nadano miano doktora honoris causa Universite de Paris a la Sorbone.

W ceremonii wzięli udział kanclerz uniwersytetów paryskich Rene Blanchet oraz prezydent Sorbony Georges Molinie, społeczność akademicka, dziennikarze. Podczas uroczystości Landsbergis wykonał na fortepianie kilka utworów Čiurlionisa.

Największe manewry regionu bałtyckiego

W dniach 1 – 18 czerwca w regionie Morza Bałtyckiego odbędą się największe doroczne manewry bałtyckie „BALTOPS 2001”. Są to organizowane przez USA ćwiczenia w ramach programu „Partnerstwo dla pokoju” dla krajów należących do NATO i nie należących do tej organizacji.

W tegorocznych manewrach wezmą udział cztery łodzie podwodne, 44 nawodne, 29 samolotów o różnym przeznaczeniu i 12 śmigłowców z 14 krajów.

Zakończyło się przesłuchanie współpracowników KGB

Komisja lustracyjna zakończyła przesłuchanie osób, które się przyznały do współpracy z sowiecką bezpieką (KGB).

Jak poinformował przewodniczący komisji lustracyjnej Vytautas Damulis, łącznie przesłuchano ponad 1,5 tys. zarejestrowanych osób. Zaznaczył on, że informacja na temat osób, które się nie przyznały do kontaktów z KGB jeszcze nie szybko zostanie podana do wiadomości publicznej. (ELTA, BNS)

Operator transportu może zainwestować w Wilnie

Pierwszy krok do prywatyzacji

Spółka krajów północnych „Concordia Bus” może uczestniczyć w planowanej prywatyzacji spółki „Vilniaus autobus parkas” – taką możliwość omówiono na wczorajszym spotkaniu mera Wilna Artūrasa Zuokasa z przedstawicielami „Concordia Bus”.

Doświadczenie „Concordia Bus” świadczy o tym, że po sprzedaży spółek transportowych ceny biletów przejazdowych spadły o 30 - 40 proc., ale z czasem ujawniła się tendencja zwyżkowa, poinformowała rzeczniczka prasowa samorządu wileńskiego.

Zuokas powiedział, że spotkanie z przedstawicielami „Concordia Bus” jest pierwszym krokiem na rzecz inwestycji kapitału prywatnego do stołecznego systemu komunikacyjnego i udziału w prywatyzacji „Vilniaus autobus parkas”.

Przedstawiciele „Concordia Bus” przedstawili Zuokasowi dwa modele operowania transportem miejskim – krajów północnych oraz Zjednoczonego Królestwa. Zdaniem mera, dla Wilna bardziej pasuje i obecnie jest stosowany model krajów północnych, oparty na pośrednictwie między operatorem a pasażerami przedsiębiorstwa, regulującego potoki transportu oraz sprzedaż biletów w mieście.

Taką funkcję w Wilnie pełni samorządowe przedsiębiorstwo „Susisiekimo paslaugos”. Tzw. model Zjednoczonego Królestwa oparty jest na bezpośrednim obcowaniu operatora z klientami.

Samorząd w tym roku wspólnie z francuskimi specjalistami transportu zamierza przystąpić do opracowania przyszłościowej wizji komunikacji miejskiej Wilna, przewidującej

również zjawienie się nowoczesnego tramwaju. W przyszłości spółki komunikacyjne Wilna mają być przekazane prywatnym operatorom, ale dotychczas nie ustalono, czy jednemu operatorowi należy przekazać całą komunikację miejską, czy też zajezdniami autobusów, trolejbusów i tramwajów będą kierowali poszczególni operatorzy. Samorząd zamierza pozostawić w swojej gestii infrastrukturę oraz trasy transportu miejskiego.

„Concordia Bus” jest ósmym co do wielkości operatorem transportu społecznego w Europie, działającym w trzech krajach – Norwegii, gdzie się ugruntował na rynku Oslo, w Szwecji, gdzie działa w całym kraju oraz w Finlandii. Spółka jest właścicielką 4 tys. autobusów i zatrudnia 6 tys. osób.

(BNS)

Hieronim Andrukianiec przekazał szkole w Nowej Wilejce kilkaset polskich książek

Kraszewski dla „Kraszewskiego”

(Dokończenie ze str. 1)

– Ja tę pierwszy przeczytałem! – A ja chcę „Winnetou”! – na dworze wybierali książki chłopcy. Dziewczęta wyciszały kolegów.

– Nasz wnuczek zaczął czytać, gdy miał dopiero cztery latka, teraz jest już w dziewiątej klasie i czyta wszędzie: w domu, w szkole, w autobusie – chwaliła się pani Genowefa.

Przygoda pana Hieronima Andrukianca z książką rozpoczęła się w latach czterdziestych, gdy miał około 20 lat.

– Nie piliem i nie paliłem, więc zamiast papierosów i alkoholu co miesiąc kupowałem książki. Ile teraz ich mam? Chyba że trzy tysiące: polskich, rosyjskich, litewskich – powiedział pan Hieronim.

Gdy postanowił przekazać swoje książki ludziom, sporą ich część odniósł też do biblioteki w Nowej Wilejce.

– Bibliotekarka później mówiła mi, że moje książki były rozchwytywane jak świeże bułeczki. Mówiono, że „skoro te książki czytał An-

drukianiec, to muszą być bardzo dobre” – cieszył się staruszek pomagając dzieciom wynosić książki.

Na pożegnanie uczniowie panu Hieronimowi wręczyli bukiet kwiatów.

– Dziękujemy za cenny dar, który przybliżył nam twórczość naszego patrona – uroczyście oznajmił jeden z uczniów.

– Cała przyjemność jest po mojej stronie! Przecież tę szkołę ukończyły moje dzieci – powiedział starszy pan. Sabina Kozłowska

Spotkanie polskiej delegacji w ZP NATO z przedstawicielami Polaków litewskich

Wiedzieć i chcieć wiedzieć o NATO

(Dokończenie ze str. 1)

Polscy posłowie mocno przekonali o słuszności litewskiego wyboru – członkostwo w NATO i Unii Europejskiej, chociaż wśród wczorajszych uczestników dyskusji tak naprawdę nie było zbyt zdecydowanych przeciwników litewskich aspiracji.

Jak zaznaczył Stanisław Korczyński, właściciel jednej z polskich wileńskich księgarni, są to raczej wątpliwości spowodowane brakiem prawdziwej, a głównie, wyczerpującej informacji o NATO, przede wszystkim o ewentualnych plusach i minusach członkostwa kraju w Sojuszu.

Polscy posłowie zaznaczyli, że polski obywatel nie borykał się z takimi problemami, posiadał bowiem wyczerpującą informację na temat członkostwa Polski w NATO. Dlatego, zdaniem posła Kamińskiego, idee wstąpienia kraju do układu transatlantyckiego miały zdecydowanie więcej zwolenników niż przeciwników, a dziś, po dwóch latach członkostwa Polski w NATO, ta przewaga zdań jest jeszcze bardziej przekonywująca na rzecz NATO.

Natomiast, zdaniem posła Bieleckiego, ci, którzy twierdzą, że brakuje im informacji o NATO, tak naprawdę nie chcą o tym wiedzieć, bowiem, jak powiedział on, tego rodzaju informacji jest pod dostatkiem, przy tym ogólnie dostępnej.

Odpowiedzi argumentowane i jednocześnie oklepiane

Podczas kilkugodzinnego walkowania tematu ewentualnego członkostwa Litwy w NATO, rodacy

z Polski i Litwy poruszyli niemalże wszystkie aspekty – prawny, ekonomiczny, finansowy, etc – członkostwo kraju w NATO zapewnia bezpieczeństwo i poszerza przestrzeń inwestycyjną; zbiorowy system obronny pozwala oszczędzać środki budżetowe; wejście do Sojuszu otwiera drogę najnowocześniejszym technologiom itd.

Na wszystkie wątpliwości rodaków wileńskich polscy posłowie mieli, ich zdaniem, odpowiedzi argumentowane, natomiast, według Choroszewskiego, bardzo oklepiane w mediach.

Jak stwierdził Korczyński, wątpliwości Choroszewskiego nie są odosobnione, są to bowiem pytania, na które poszukuje odpowiedzi zarówno wielu litewskich Polaków, jak też Litwinów.

– Rozmawiałem z przedstawicielami pikietujących w tych dniach przed Ratuszem zarówno przeciwników NATO, jak i zwolenników Sojuszu. Niestety, wśród tych pierwszych przeważała młodzież, podczas gdy za NATO agitowali przeważnie zesłańcy, których argumenty nie przemawiają do młodzieży – powiedział Korczyński.

Zachód nie rozumie

Posł Bielecki, zauważył, że Zachód często też nie rozumie argumentów krajów Europy Wschodniej, dążących do członkostwa w NATO, uważa bowiem, zresztą bezpodstawnie, że oparte są one na rusofobii i pamięci historycznej.

– Tak nie jest. Po prostu my rozumiemy język, w którym rozmawiają tacy politycy, jak prezydent Putin

(aluzja między innymi do znanej wypowiedzi Putina o terrorystach czeczeńskich, których lider Rosji deklorował się „zamoczyć w sortire” – przyp. red.), a którego zachodni politycy zwyczajnie nie rozumieją – powiedział poseł Bielecki.

Senator RP Krzysztof Kozłowski przekonywał Polaków wileńskich, że członkostwo ich kraju w NATO poszerzy strefę bezpieczeństwa.

Wspólnym frontem do NATO?

Posł SLD Longin Pastusiak odnotował, że polscy politycy, niezależnie od reprezentowanej opcji politycznej, zgodnie opowiadają się za NATO i członkostwem Polski w Unii Europejskiej.

Litewski kolega Pastusiaka, socjaldemokratyczny poseł Artur Plokszto, nie mógł zrewanżować się równoznaczną odpowiedzią, bowiem, jak stwierdził, w Sejmie litewskim, nie wszyscy posłowie są zdania, że Litwa powinna wiązać swą przyszłość z NATO.

Jak wiadomo, w przededniu Zgromadzenia Parlamentarnego litewskie partie sejmowe podpisały oświadczenie, w którym opowiadają się za przeznaczeniem 2 proc. PKB na cele obronne. Pod tym oświadczeniem, zabrakło jednak, obok przedstawicieli skrajnie radykalnych ugrupowań politycznych, również podpisu reprezentantów sejmowych: Akcji Wyborczej Polaków na Litwie, którzy zapowiedzieli, że dokument podpiszą „później”. Cóż, każdy sposób jest dobry, aby zademonstrować swą odrębną inność.

Stanisław Tarasiewicz

Powrót zatrzymanego samolotu LAL

Zastaw za długi

Na lotnisku wileńskim wczoraj rano wylądował samolot „Lietuvos avialinijos” (LAL) „Boeing 737-300”, który z powodu nie uiszczonej opłaty na 6 dni zatrzymany został w Amsterdamie.

Jak poinformował dyrektor LAL ds. strategii Vidas Žvinys, samolot wylądował w Wilnie około godz. 9 rano. Na start samolotu z lotniska Schiphol w Amsterdamie zezwolono po tym, gdy LAL przelał z opóźnieniem pieniądze dla amerykańskiej spółki, wynajmującej samolot.

Žvinys poinformował, że LAL amerykańskiej spółce przelał 520 tys. USD.

Najbardziej nowoczesny samolot „Lietuvos avialinijos” „Boeing 737-300” na lotnisku w Amsterda-

mie zatrzymany został w ubiegły czwartek. Miał on lecieć regularnym rejsem z Amsterdamu do Wilna. Pasażerów, którzy mieli nim lecieć, przywiózł do Wilna specjalnie wysłany do Amsterdamu inny samolot LAL.

Początkowo twierdzono, że samolot nie wystartował z Amsterdamu z powodu tego, że piloci zwrócili uwagę na możliwe usterki techniczne w systemie nawigacyjnym. W trosce o bezpieczeństwo pasażerów kierownictwo spółki postanowiło wysłać do Amsterdamu inny samolot.

Później stwierdzono, że „Boeing” jest w nieskazitelnym stanie technicznym, mimo to nie mógł powrócić do Litwy, gdyż się okazało,

że LAL nie rozliczył się w czas z amerykańską spółką, która wynajęła samolot i jest jej dłużna około 520 tys. USD.

„Boeing 737-300” jest jedynym odrzutowcem LAL, odpowiadającym surowym wymaganiom odnośnie hałaśliwości i mogącym bez ograniczeń lądować na międzynarodowym lotnisku w Amsterdamie.

Jest to już drugi przypadek zatrzymania samolotów LAL na zagranicznych lotniskach. W lutym ub. roku samolot LAL został zatrzymany w Londynie z powodu nie uiszczonych opłat nawigacyjnych. Wtedy to areszt samolotu został odwołany dopiero po 10 dniach.

(BNS)

Zdaniem policjantów, Pavilionis zachowywał się natrętnie

Nieostrożny poseł

We wtorek samochód vw golf, prowadzony przez przewodniczącego komitetu oświaty, nauki i kultury, akademika i posła na Sejm Rolandasa Pavilionisa, jadąc do Wileńskiego Uniwersytetu potrącił st. policjanta policji drogowej Audriusa Tomkevičiusa.

Podczas wypadku funkcjonariusz został ranny w nogę, wezwano lekarzy.

Do incydentu doszło na ulicy Universiteto, w miejscu ze znakiem zakazu przejazdu. W czasie, kiedy przejeżdżał poseł, miała akurat ruszyć kolumna uczestników sesji parlamentarnej.

– Polityka zatrzymaliśmy przed ogrodzeniem przy wjeździe na ulicę i poprosiliśmy, aby jechał ulicą L. Stuokos-Gucevičiusa. Bardzo się o to zagniewał. Cofnął się kilka metrów do tyłu, ale z miejsca nie odje-

chał – opowiadał o zajściu policjant Algis Radzevičius.

– Przez nadajnik usłyszałem, że kolumna już prędko ruszy. Funkcjonariusze Departamentu Ochrony Kierownictwa ostrzegali, aby na ulicy nie było żadnego samochodu – powiedział Tomkevičius.

Zdaniem policjantów, Pavilionis zachowywał się natrętnie. Oświadczył, że jest posłem na Sejm, jedzie do pracy i jest mu nieważne, co tu się dzieje. „Przepuścilibyśmy posła, ale ruch w tamtym momencie był surowo zabroniony. Poseł wygłosił nam morał o tym, że należy wykonywać ustawy, a nie słuchać rozkazów kierownictwa” – twierdzą funkcjonariusze.

Po dyskusji rozgorączkowany polityk cofnął samochód i nieoczekiwanie pojechał do przodu. Samochód mknął wprost na stojącego

pośrodku drogi Tomkevičiusa, potrącił policjanta i pojechał dalej. Funkcjonariusz zdążył odskoczyć i doznał tylko obrażeń nogi.

Jadący Pavilionis nie usłuchał rozkazu zatrzymania się od stojącego nieco dalej policjanta Ugnisa Arsody. Akademik zatrzymał samochód dopiero przy uniwersytecie.

–Tego być nie mogło, jestem przygnębiony. Policjant stał pośrodku drogi, ja zaś jechałem bokiem. Gdybym go zaczepił, byłbym się zatrzymał. W końcu widzieliby ludzie, a i znak na samochodzie zostałyby – tłumaczył Pavilionis.

Główny komisarz policji Wilna Erikas Kaliačius twierdzi, że po otrzymaniu oceny zajścia od policji drogowej, wyniki zostaną przesłane do Komisji Etyki i Procedur.

Przyg. I. L.

Politycy rzucali do kosza

Awans jako kompensata

Przedstawiciele polityków i dziennikarzy litewskich we wtorek wieczorem po zmiennej walce w meczu koszykówki musieli uznać przewagę Amerykanów – po wygraniu pierwszej części, w drugiej ustąpili pod względem celności i tempa oraz przegrali mecz wynikiem 57:65.

Polityków i dziennikarzy obu krajów zetknęła odbywająca się w Wilnie wiosenna sesja Zgromadzenia Parlamentarnego NATO, z którą Litwa, a propos, wiąże nadzieje na zaproszenie do Sojuszu w roku 2002.

Niektórzy Litwini – uczestnicy meczu i kibice żartowali, że ich przegrana z Amerykanami na boisku koszykarskim będzie jeszcze jednym krokiem w kierunku członkostwa – jako rekompensata za przegraną Litwa powinna być zaproszona do NATO.

W drużynie „gospodarzy” grali przewodniczący Sejmu Artūras Paulauskas, ambasador Litwy w Waszyngtonie Vygaudas Ušackas, dyrektor agencji nowości BNS Rimantas Šimkus, dziennikarz LNK Edmundas Jakelaitis, prezenter programów telewizyjnych Arūnas Valinskas, zastępca redaktora naczelnego dziennika „Lietuvos rytas” Marius Laurinavičius, sprawozdawca sportowy tego pisma Linas Kunigėlis oraz inni.

Honoru drużyny „gości” bronili szef delegacji USA na ZP NATO, senator Gordon Smith, członek Izby Reprezentantów John Shimkus, szef biura bałtyckiego agencji nowości „Reuters” Burton Frierson, dziennikarz gazety „The Wall Street Journal” Benjamin Smith, kapitan lotnictwa wojskowego USA John Estridge.

„Gościom” Litwini wypożyczyli

również byłego zawodnika NBA Šarunasa Marčiulionisa.

Mecz obserwowało kilkudziesięciu widzów, w tym ambasador USA na Litwie John Tefft. Mecz zakończył się wynikiem 57:65 dla gości.

Kongresmen Shimkus, uznany za najcenniejszego gracza, otrzymał nagrodę – piłkę do koszykówki NEBL.

W drużynie „gospodarzy” najlepszymi byli Kunigėlis i ambasador Litwy w USA Ušackas.

– Udowodniliśmy, że Litwini mogą pomyślnie działać wspólnie z przedstawicielami NATO nie tylko w operacjach pokojowych, czy na polu walki, ale też na boisku. Udowodniliśmy, że możemy nie tylko współpracować, ale też przyjemnie spędzać czas – mówił Ušackas.

(BNS)

Pełne ręce roboty

Bursztyn i papierosy

Wczoraj rano funkcjonariusze strażnicy przygranicznej Viešviliai za pasem granicznym zatrzymali samochód, wiozący z obwodu kaliningradzkiego do Litwy ponad 300 kg przemytniczego bursztynu.

W samochodzie renault nevada, który zatrzymał się tylko po przestrzeleniu opony, jechało czterech obywateli Litwy. Podejrzanych

ujęto. We wtorek zaś policja graniczna w Pagėgiai zatrzymała przemyt papierosów, które „przypląnęły” Niemnem.

Tego samego dnia znaleziono w Panemunė magazyn alkoholu i papierosów. Policjanci zatrzymali 27-letnią obywatelkę Rosji, Julię Korsakową, która przyznała się, że wyroby tytoniowe i alkohol należą

do niej. Sama Korsakowa przyjechała na Litwę legalnie.

Również we wtorek w ręce pograniczników wpadli jeszcze dwaj przemytnicy z Rosji, którzy przy Niemnie czekali na „wodną karawanę” papierosów. Zatrzymano 26-letniego Igora Brujewa i 28-letniego Władimira Zlobina.

Przyg. I. L.

Dzisiaj – Światowy Dzień bez Tytoniu

Papieros zabija

Palenie bieme niszczy zdrowie tak samo jak palenie aktywne

Fot. ELTA

31 maja Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła jako Światowy Dzień bez Tytoniu.

W tym roku Dzień jest poświęcony walce z paleniem biernym, które niszczy zdrowie tak samo jak palenie aktywne, może bowiem także spowodować choroby serca, płuc, naczyń krwionośnych, astmę,

alergie. Nałóg ten powoduje też komplikacje zdrowotne u palaczy, cierpiących na choroby przewlekłe.

Hasłem tegorocznego Dnia jest: „Gdy palacz jest obok – dym mnie zabija. Nie zatrąwajcie powietrza dymem z papierosów!”

S. K.

Litwa – równoprawnym członkiem ŚOH

Liberalizacja handlu

W ubiegłym miesiącu Sejm Litwy ratyfikował wyniki negocjacji Litwy w sprawie członkostwa w Światowej Organizacji Handlu, a dziś, 31 maja, Litwa zostanie 141. członkiem Światowej Organizacji Handlu.

Celem tej organizacji jest liberalizacja międzynarodowego handlu oraz stworzenie warunków prawnych dla rozwoju otwartej gospodarki.

2 października ub. roku w Genewie delegacja negocjacyjna Litwy oficjalnie zakończyła sześciolatek rokowania w sprawie członkostwa w Światowej Organizacji Handlu.

Udział w ŚOH umożliwi naszemu krajowi zdobycie statusu największego uprzywilejowania w handlu z 140 państwami – członkami ŚOH. Jednocześnie przyczyni się to do stabilizacji handlu naszego kraju, stworzy lepsze warunki dla inwestycji zagranicznych i eksporterów. Żaden kraj ŚOH nie będzie mógł dyskryminować litewskiej produkcji i stworzyć dla niej mniej przychylnych warunków na swoim rynku. Ponadto system ŚOH

zapewni efektywne rozstrzygnięcie sporów handlowych między krajami.

Zobowiązania Litwy, podjęte podczas wstępowania, obejmują ustalenie maksymalnych poziomów taryf cel importowych, zobowiązania w sferze polityki rolnej oraz na rynku usług.

Od dnia dzisiejszego wchodzi w życie skorygowane normy taryf celnych na importowane towary, zgodnie z zobowiązaniami naszego kraju wobec ŚOH.

Na przykład, na plastyki cło importowe zmniejszy się z 10 do 6,5 proc., na niektóre wyroby włókiennicze – z 15 do 12,5 proc., na mocne trunki, jak rum czy tequila – z 50 do 30 proc.

Ponieważ z powodu zmniejszenia cła importowego na te towary budżet kraju poniosłby stratę około 6-7 mln Lt, na niektóre towary cło importowe wzrośnie. Np. na używaną odzież ustalili się 5-procentową taryfę, na pasze – do 10 proc., na transformatory – do 15 proc.

Łącznie zmniejszą się normy taryf celnych na import 163 towarów.

(ELTA)

W Estonii spotkają się sędziowie regionu

Ochrona praw człowieka

W estońskim mieście Tartu dziś i jutro odbędzie się doroczne spotkanie sędziów sądów najwyższych i administracyjnych regionu bałtyckiego. Podczas spotkania sędziowie będą dyskutowali na temat ochrony podstawowych praw i wolności człowieka.

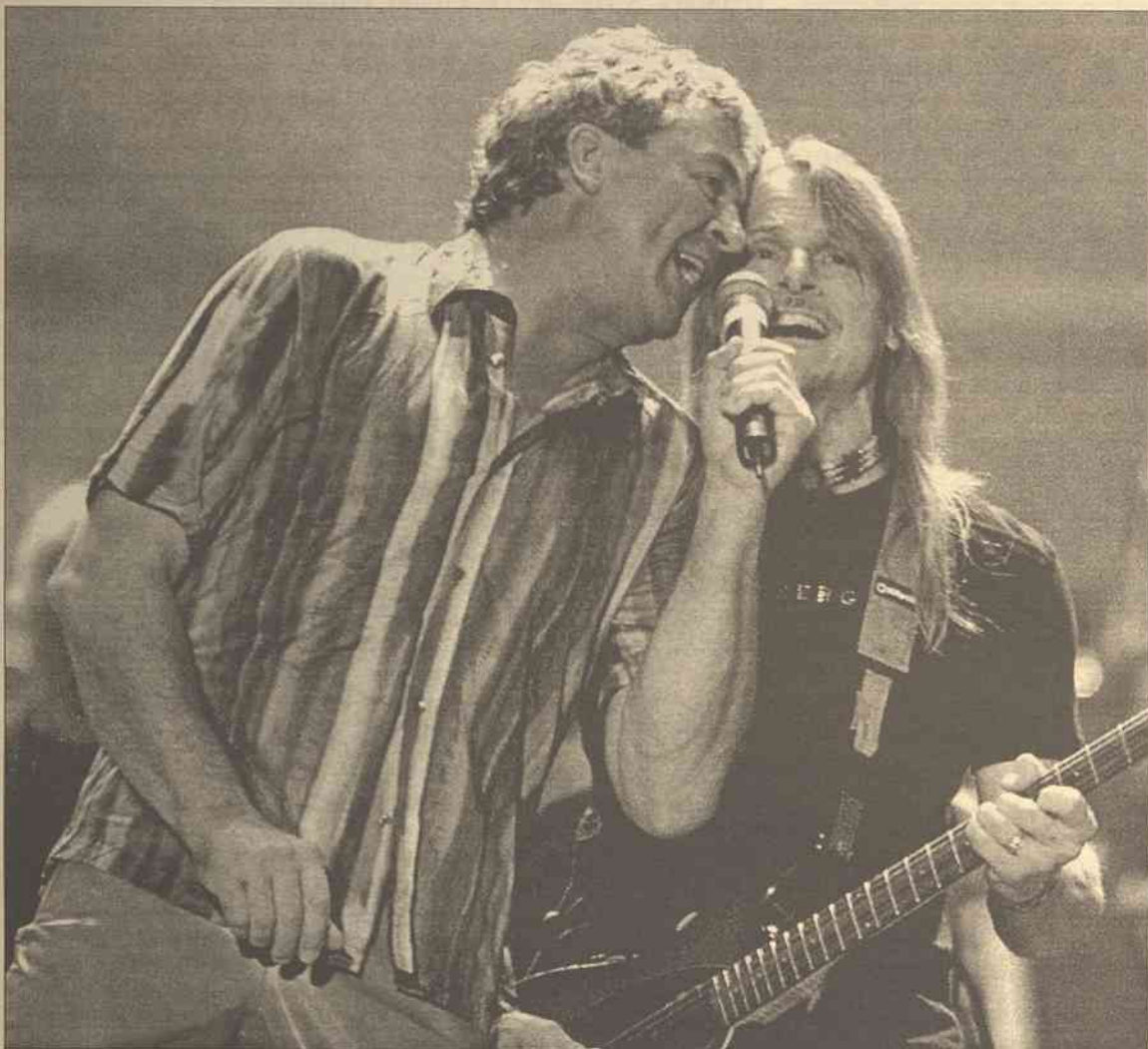
Litwę na tym forum reprezento-

wać będą sędziowie wydziału spraw cywilnych Sądu Najwyższego Janina Januškienė i Antanas Simniškis.

Po raz ostatni sędziowie sądów najwyższych i administracyjnych spotkali się wiosną ubiegłego roku w Sztokholmie.

(BNS)

Piosenkarz Terry Gillan i grupa Deep Purple wystąpili na koncercie charytatywnym "Pavarotti i przyjaciele". Dochody z koncertu zainicjowanego przez słynnego tenora Luciano Pavarotti zostały przeznaczone dla dzieci afgańskich. Fot. EPA-ELTA

Dochodowe urodziny — Milion za każdy rok

Gwiazda Hollywoodu John Travolta podarował swej córce z okazji pierwszej rocznicy urodzin milion dolarów USA (4 mln litów).

Aktor zamierza Elli Blue na każde urodziny dawać w prezencie tyle milionów, ile będzie miała lat. Zatem, w roku przyszłym dziecko szczęścia otrzyma dwa miliony, za dwa lata — trzy i tak dalej, dopóki ukończy 11 lat, będzie miała ogółem 66 mln dolarów USA. (BNS)

Szerokie biodra gwarancją zdrowia

Mieć odpowiedni rozmiar

Jak wynika z przeprowadzonych ostatnio w Szwecji badań, kobiety, które są szerokie w biodrach, są zdrowsze i żyją dłużej niż szczuple panie.

Kobiety podzielono na cztery grupy, w zależności od rozmiaru bioder. Wyniki dostosowywano do takich czynników jak wiek, nalogi i masa ciała.

Okazało się, że możliwość roz-

Hannelore Kohl — uhonorowana w Turcji "Teściowa roku"

Hannelore Kohl, żona byłego kanclerza Niemiec, Helmuta Kohla, otrzymała tytuł „teściowej roku” w Turcji — poinformowała turecka agencja informacyjna Anatolia.

Wg tureckiej organizacji dobroczynnej w mieście Aksaray, która przyznała tytuł, pani Kohl zaakceptowała małżeństwo swojego syna, Petera z Turczynką Elif Soezen, mi-

mo różnic kulturowych i religijnych. Organizacja zamierza zaprosić Hannelore Kohl do Turcji i uhonorować ją.

Ślub Petera Kohla i Elif Soezen odbył się przed tygodniem w Stambule. Na wesele przybyło prawie 600 gości. Niestety, mama pana młodego nie mogła udać się do Turcji z powodu uczulenia na promienie słoneczne. (PAP)

Serdecznie zapraszamy wszystkich miłośników piosenki polskiej na XI Festyn Kultury Polskiej w rejonie trockim „Dźwięcz, polska pieśń!”, który odbędzie się 3 czerwca w Landwarowie przy Szkole Średniej nr 2 (ul. Lauko 20).

Festyn rozpocznie Msza św. w kościele parafialnym o godz. 10.00, uroczyste otwarcie o godz. 12.00.

Organizatorzy

(wp)

Polski spektakl

Teatr Polski w Wilnie zaprasza na sztukę Adolfa Walewskiego „Tatuś pozwolił”. Będzie ona wystawiona dzisiaj na scenie Domu Kultury Polskiej (czas trwania — 1 godz.). Pocz. o godz. 19, wstęp wolny.

„Tatuś pozwolił” otrzymał wyróżnienie na XXVIII Spotkaniach Teatralnych w Tychach. Jest to ostatni spektakl, wyreżyserowany przez śp. Irenę Rymowicz, długoletnią reżyserkę teatru. Po spektaklu będą zbierane datki na pomnik nagrobny tej zasłużonej działaczki kultury polskiej na Litwie. A. P.

Przedszkole „Bangele” ogłasza zapisy do grup polskich i rosyjskich, w wieku od 1 roku do 7 lat. Nauka języka litewskiego, angielskiego, kółko taneczne.

Žemaitės 3, tel. 23 41 92 (kierow.), 23 41 94.

W dniach pracy

9.35
18.50
21.20

Przedszkole „Raktelis” ogłasza zapisy do grup polskich, w wieku od 1 roku do 7 lat. Nauka języka litewskiego, angielskiego, kółko taneczne. Również zapisy do grupy przygotowawczej do szkoły (zerówka).

Dzieci mogą uczęszczać tylko na zajęcia.

Pracuje lekarz logopeda.
Wilno, ul. Kavoliuko 12,
tel. 45 68 88, 45 17 45

Gwiazdy mówią, że dziś ...

BARANY nade wszystko łaknąć będą tego, żeby móc robić tylko to, na co mają ochotę. Żadnych obowiązków. Żadnego ograniczenia wolności. Jak również będą marzyć o tym, aby móc sobie uciąć drzemkę koło południa i najeść się czegoś niezdrowego.

BYKI doświadczą przyływu fantazji i oryginalne pomysły przyjdą im do głów. Pod wpływem dzisiejszego nastroju jedne Byki ładnie i niebanalnie się ubiorą, a inne (na przykład) zrobią ładne zdjęcia.

U **BLIŹNIĄT** nie obejdzie się bez jakiegoś krótkiego zrywu — trzeba będzie się sprężyć i dokonać rzutu na taśmę. Ale w ciągu dnia to się uspokoi i również Bliźnięta spędzą dzisiejszy dzień w miłej i przyjaznej atmosferze.

RAKOM podobać się dziś będą różne bibeloty, ozdóbki, antyki i inne miłe drobiazgi. Jest dobry dzień na to, by odwiedzić miejsca, gdzie w takie ładne i ciekawe rzeczy można się zaopatrzyć.

Na **LWY** spłynie spokój i harmonia — minusem będzie tylko to, że niewiele będzie się Lwom chciało. Trochę będą przypominać te prawdziwe drapieżne lwy, które po udanym polowaniu drzemą pod baobabem.

Dla **PANIEN** będzie to taki dzień, kiedy dobiegają one do mety. Właściwie to na ich życiowej drodze czekają już tylko przyjemności i formalności. To, co trudne i wymagające wysiłku, będą już mieć Panny za sobą.

Dla **WAG** ten dzień będzie miał coś z święta... (Jutro będzie Dzień Dziecka, ale dziś?) Ale nie martwmy się o Wagi; one już znajdują stosowne preteksty, by dzisiaj spędzić czas tak, jak lubią.

SKORPIONY będą gdzieś znikać i zaszywać się. Jeżeli ktoś będzie pewnego Skorpiona szukał, to go raczej nie znajdzie. Same zaś Skorpiony będą gustować w miejscach zacisznych i mało znanych szerokiej publiczności, gdzie często znajdują się... z kimś, kogo lubią.

Przed **STRZELCAMI** otworzą się nowe możliwości i perspektywy. Będą okazje do poznania nowych ludzi i miejsc. Strzelce odniosą korzyści z tego, że znają kogoś, a ten ktoś jeszcze kogoś zna... i tak dalej.

KOZIOROŻCE mogą być jakoś niepozobierane. Miały swoje plany na ten dzień... i te plany się rozmyły. Jest czas, ale nie wiadomo, co z nim zrobić. Ale żeby dłużej nie stresować Koziorożców, dodam jeszcze, że po tym dniu poczują się jakby odnowione.

WODNIKI czeka masa wrażeń z najróżniejszych stron i na najrozmaitsze tematy. Najważniejsze, że uda się Wodnikom zainteresować sobą i swoimi sprawami osoby, na których im ogromnie zależy.

RYBY poczują się tak, jakby ktoś zwolnił je ze wszystkich obowiązków, ze wszelkiego musisz i powinności. I tak dzień minie Rybom na robieniu rzeczy nie tyle koniecznych, co przyjemnych.

Uśmiechnij się

Do sypialni wpada mąż i woła do leżącej w łóżku żony:

— Ubieraj się szybko! Pożar!!!
Z szafy przerażony męski głos:
— Meble! Ratujcie meble!

***

Młodzi małżonkowie zasiadają do pierwszego obiadu, który jest debiutem kulinarnym żony.

— A czym kochanie nadziewałaś tego pieczonego kurczaka?
— Jak to nadziewałam. Przecież nie był w środku pusty...

***

— Franek, dzisiaj mija 30 lat od naszego ślubu. Może zarząć kurę?
— A co ona winna???

***

Mąż wraca nad ranem do domu.

Żona pyta:

— Gdzie byłeś? Całą noc czekałam i nie zmrużyłam nawet oka.

Mąż zmęczonym głosem:

— A myślisz, że ja spałem?

***

— Kochanie, przecież cię prosiłem, żebyś mi ugotowała jajka na miękko, a te są twarde.

— To ja już nie wiem, gotowałam prawie pół godziny i ciągle twarde?

Nowy hotel w pobliżu Sejmu

Pięć nowoczesnych komfortowo urządzonych apartamentów
Sala konferencyjna
Parking strzeżony
Łączność: telefon, faks, internet
Śniadanie
Visa, EC/MC, Globus

Tel./faks 370 2 75 24 95
E-mail: arsviva@post.omnitel.net

HOTEL ARS VIVA

Liubarto 17, Vilnius 2004, Lietuva URL: <http://www.omnitel.net/arsviva>

Cztery ofiary śmiertelne

Tragedia na torach

(Dokończenie ze str. 1)

Na przejeździe panował porządek

Rzecznik prasowy „Lietuvos geležinkeliai” powiedział, że po obejrzeniu miejsca wypadku komisja ustaliła, iż urządzenia kontroli telewizyjnej, sprzęt sygnalizacyjny działały sprawnie, widoczność semafora również była bez zarzutu, znaki drogowe przed przejazdem odpowiadały instrukcji i przepisom drogowym.

Nie było czuć alkoholu

Jak powiedziała „Kurierowi Wileńskiemu” rzeczniczka prasowa Vida Čatrauskienė, dokładne przyczyny wypadku na razie nie są znane.

Wszelkie komentarze zostaną udostępnione dopiero po tym, jak będą wiadome wyniki ekspertyzy. Na pytanie, czy młodzi ludzie byli w stanie zamroczenia alkoholowego, Vida Čatrauskienė odpowiedziała:

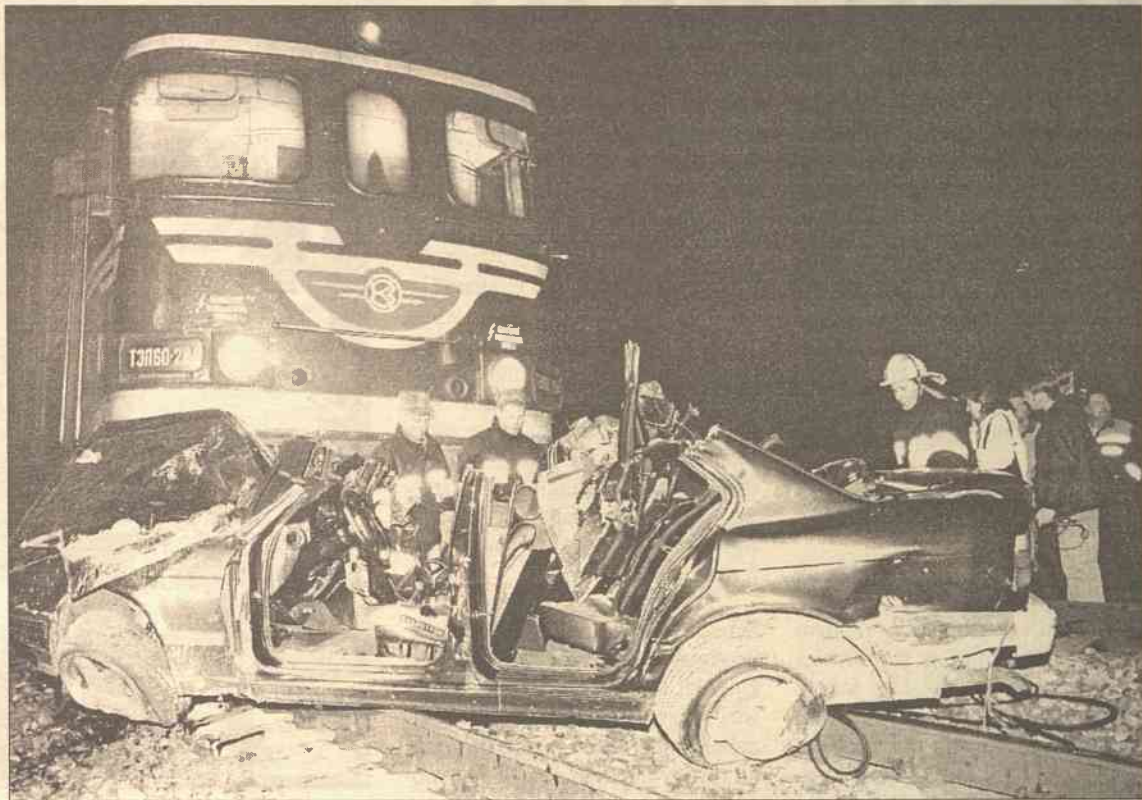
– Funkcjonariusze, którzy przy-

Wtorkowa tragedia z ofiarami na torach jest już czwartą tego rodzaju w tym roku.

● 11 stycznia w rejonie sołecznickim mazda 323 zderzyła się z pociągiem relacji Ryga-Lwów. Zginęły cztery osoby, w tym młode małżeństwo.

● 31 stycznia w pobliżu Kazlų Rūdos podczas zderzenia lokomotywy z hondą civic zginęły dwie kobiety, jeszcze dwie zostały ranne.

● 9 maja w rejonie kupiskim na regulowanym przejeździe lokomotywa zderzyła się z oplem corą. Dwaj mężczyźni zginęli na miejscu, jeden doznał poważnych obrażeń ciała.

W zderzeniu z pociągiem pasażerowie bmw nie mieli żadnych szans

Fot. EPA-ELTA

byli na miejsce wypadku, nie odczuli zapachu alkoholu. Dokładnie wiadomo będzie po ekspertyzie.

Głośna muzyka, szybkość i szerokie opony

Według danych niepotwierdzonych, czwórka młodych ludzi, którzy zginęli we wtorek wieczorem, jechała z dużą szybkością przy włączonej głośnej muzyce.

Możliwie, że nie słyszeli dźwiękowych sygnałów ostrzegających o zbliżaniu się pociągu. Większość młodych kierowców nie wyobraża sobie jazdy bez muzycznego tła o mocy kilkuset wat i szerokich kół, niech nawet „łysych”.

Nierzadko chęć szpanu jest wprost nieproporcjonalna do... ce-

ny samochodu: dobry samochodowy sprzęt nagłośnieniowy (używany) kosztuje około 2.000 litów. Nierzadko jest to cena większa od ceny samego auta.

Niebezpiecznie szybka jazda szczególnie jest „praktykowana” w rejonie wileńskim.

W ciągu czterech miesięcy br. na Litwie zanotowano 1.459 wypadków drogowych, w których zginęło 166 osób, 1.723 osoby doznały obrażeń ciała. Śmierć poniosło sześćdziesiąt dzieci, 236 zostało rannych. Zginęło 55 pieszych, 39 kierowców, 34 pasażerów i 14 rowerzystów. Z winy kierowców zdarzyło się 977 wypadków – 100 osób zginęło, 1.290 ucierpiało. 200 wypadków drogowych spowodowali pijani kierowcy.

– Młodzi lubią szybkość, uważają, że jeżeli droga jest sucha, to można sobie uprawiać zawody z wiatrem. Często przedtem zakrapiane alkoholem ...– mówił komisarz policji drogowej rejonu wileńskiego Witold Błażewicz.

Najniebezpieczniejsi kierowcy – do lat 20

Według danych policji drogowej Litwy oraz innych państw, najbardziej niebezpiecznie prowadzą samochody osoby w wieku do lat 20. Na drugim miejscu są kierowcy w wieku ponad 70 lat, na trzecim – 20-24-letni kierowcy. Najbardziej godni zaufania są kierowcy 40-60-letni.

Irena Litwin

Chcą wody i prądu elektrycznego

Krótkotrwały bunt

W olickim areszcie policyjnym we wtorek wieczorem 19 zatrzymanych ogłosiło strajk głodowy.

Swoją akcję tłumaczyli tym, że prąd elektryczny oraz wodę dostarcza się dla nich według harmonogramu ustalonego przez kierownika aresztu, a nie przez cały czas.

Wczoraj głodówkę kontynuowali czterej zatrzymani, osadzeni w jednej celi, innych 15 przerwał protest.

Już od dawna wodę podaje się aresztowanym z przerwami cztery razy na dobę, a prąd na noc zostaje w ogóle wyłączony. Wcześniej hi-

gieniści z Ministerstwa Zdrowia nie mieli żadnych zastrzeżeń co do takiego trybu.

Zdaniem kierownictwa aresztu, takie ograniczenia są wprowadzone w celu oszczędzania środków. Oliccy policjanci twierdzą, że sami po zajęciach sportowych nie używają ciepłej wody, dlatego nie odczuwają potrzeby stwarzania dla aresztowanych „warunków cieplarnianych”.

Zatrzymani jednak oświadczyli, że chcą przez całą noc oglądać telewizję.

(BNS)

Policjant w pokoju znalazł tylko obuwie

Desperacja

Wczoraj przez okno na czwartym piętrze posterunku policji w Olicie wyskoczyła mieszkanka Kowna, podejrzana o kradzież. Kobieta zlamala stopy obu nóg.

24-letnia N. Č. była zatrzymana w sklepie przy ul. Naujoji. Podejrzewa się, że skradła ona żyłki i inne środki higieny. Wartość towaru wynosiła 15 litów, więc policjanci nie zamierzali wszczynać sprawy karnej (do odpowiedzialności karnej człowiek zostaje pociągnięty, jeśli wartość skradzionych przez niego rze-

czy wynosi co najmniej 125 litów).

Na posterunku policji kobietę przesłuchał inspektor dzielnicowy, który potem na pewien czas opuścił pokój. N. Č. pomyślała, że zostanie zatrzymana. Zdjęła obuwie i wyskoczyła przez okno. Po nieudanym lądowaniu na chodniku, kobieta trafiła do szpitala ze złamaniem obu stóp.

Mieszkanka Kowna wcześniej była karana za nielegalne nabycie oraz posiadanie narkotyków. Olickim policjantom przyznała się, że sama też ich używa. (BNS)

Przyczyną tragedii była szklanka

Został sam

Tego dnia, 22 maja, 76-letni Siergiej Sz. otrzymał emeryturę. Jak to już nieraz bywało w ciągu 20 lat małżeństwa, postanowili z żoną Anastazją wychylić kieliszek drugiego, co oznaczało raczej jedną, dwie butelki alkoholu. Gdy procenty uderzyły staruszkom do głowy, w ruch poszły... szklanki.

Nie wiadomo, co było początkiem tragedii w Bezdanych. Faktem jest, że staruszka pierwsza, w sposób podstępny, zaatakowała swego małżonka. Po prostu zaszła go z tyłu i uderzyła szklanką po głowie. Mąż okazał się krępkim staruszkiem: tylko, się zachwiał, a w miejscu uderzenia pojawiła się krew. Póki dochodził do siebie, żona uciekla

do kuchni. Jednak mężowskie ręce dosięgły ją tam i wciągnęły do pokoju. W głowę Anastazji poleciała ta sama szklanka. Staruszka upadła...

– Wtedy mąż zostawił ją w spokoju i poszedł spać. Następnego ranka kobieta była jeszcze żywa, charczała. Przyszedł brat Siergieja Sz. i obaj mężczyźni próbowali ratować staruszkę. Gdy się nie udało, mąż wybiegł na podwórze i zaczął wołać o pomoc – mówi prokurator rejonu wileńskiego Kazimieras Poplavuchinas.

Następnego dnia, 23 maja, Anastazja Sz., na skutek wylewu krwi, zmarła w szpitalu. Eksperci ustalili, że zgon nastąpił z powodu upadku staruszki. Irena Litwin

Na Wileńszczyźnie grasuje maniak?

Kolejna ofiara autostopu

We wtorek, w lesie w pobliżu Jewja, żołnierze pułku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych znaleźli zwłoki, jak się przypuszcza, zaginionej przed 20 dniami Jurgity Steinaite.

Ciało znaleziono około godz. 15.30, w odległości 100 metrów od traktu. Szyja dziewczyny była okrzepiona sznurem. Przypuszcza się, że 9 maja 20-latką miała zamiar jechać autostopem z Wilna do Kowna. Stu-

dentka Wileńskiego Uniwersytetu Pedagogicznego została uduszona.

Mniej więcej przed dwoma miesiącami, w lesie w pobliżu Jewja znaleziono zamordowaną 25-letnią mieszkankę tego miasteczka Eglę Venskutonytę. Sprawców obu tych morderstw, jak na razie, nie ustalono. Niektóre źródła prasowe podają, że na Wileńszczyźnie grasuje maniak, który zabija jadące autostopem dziewczyny. (BNS)

Kryminały

Zmarł czy zabil

W Poniewieżu we wtorek wieczorem, w niejasnych okolicznościach, zmarł kierowca autobusu, 51-letni Antanas Rančys. O godz. 18.12 poniewiešką policję zawiadomiono, że na przystanku autobusowym na skrzyżowaniu ulic Aguonų-Smėlynės wybuchł konflikt między kierowcą a grupą nieletnich. Kierowcę znaleziono leżącego w rowie. Lekarze próbowali uratować mu życie, ale bez skutku. Według danych wstępnych, śladów przemocy na ciele nie znaleziono. Przyczynę zgonu ustali ekspertyza. Policja zatrzymała cztery osoby, uczestniczące w konflikcie. Jednego z nich – 18-letniego D. Š. osadzono w areszcie. Według niepotwierdzonych danych, młodzi ludzie pobili kierowcę żelaznymi prętami.

Estończyk utonął

We wtorek w południowej części akwenu portu kłajpedzkiego znaleziono zwłoki 57-letniego obywatela Estonii, marynarza Władimira Nebogowa, który przed kilkoma miesiącami zaginął bez wieści. Zdaniem prokuratury, Nebogow zmarł nie na skutek przemocy, a po wypadnięciu ze statku. Dokładnie ustalono przyczynę zgonu.

Pokłócili się

We wtorek policja kłajpedzka zatrzymała i osadziła w areszcie mieszkańca miasta portowego, podejrzanego o zabójstwo. 19-letni Julijus Žaltauskas podejrzany jest o zamordowanie 28-letniego Vitalijusa Bajelisa. 27 maja Bajelisa przywieziono do szpitala z ranami kłutymi piersi i brzucha. Po operacji mężczyzna zmarł. Według danych wstępnych, do tragedii doszło na skutek kłótni między Bajelisem i Žaltauskasem.

Nie doczekał sądu

W nocy z wtorku na środę w szawelskim izolatorze śledczym powiesił się 20-letni Tomas Doniauskas, podejrzany o zabójstwo na początku bieżącego roku taksówkarza. Mężczyzna zostawił dwa pożegnalne listy – jeden dla przyjaciółki, w którym przeprosił za swoją decyzję, w drugim prosił, aby nie winiono kolegów z celi. 29 stycznia Doniauskas razem z dwoma kolegami zabił i obrabował 49-letniego taksówkarza Povilasa Andriuskę. Ciało ofiary sprawcy wrzucili do rzeki.

Bezkarne fantazja

W ciągu miesiąca kowieńska policja prowadziła dochodzenie w sprawie porwania nieletniej Kristiny J. 17-latkę wreszcie przyznała się, że historię z porwaniem wymyśliła, aby usprawiedliwić swoją nieobecność w domu. Za fantazję w zeznaniach i stracony czas policji dziewczyna nie będzie ukarana. 9 kwietnia rano do funkcjonariuszy zgłosił się ojciec Kristiny i zawiadomił, że w pobliżu kowieńskiego zamku porwano jego córkę. Następnego dnia policja otrzymała oświadczenie, że dziewczyna uciekła od porwawczy i wróciła do domu. Dopiero później ustalono, że „porwana” weselo spędzała czas z trzema poznanymi chłopakami.

Przygotowała I. L.

W USA można zapłacić wysoką cenę za dokuczanie z powodu wyglądu, charakteru, stylu życia lub pochodzenia

Szkoła strachu

Wojna domowa w szkołach pozbawia podstawowej wartości: poczucia bezpieczeństwa. Powrót z lekcji z rozbitym nosem nie jest już sensacją. Dzieci idą do szkoły jak na front. Czasem nie wracają...

Wojna na dobre wybuchła pięć lat temu. Columbine High School w małym miasteczku Littleton w stanie Kolorado, w samym sercu USA: seriami z broni maszynowej dwóch nastolatków zabiło piętnastu kolegów i starszego wiekiem nauczyciela.

Ameryka poczuła zagrożenie niemal na progu domów. Ludzie utracili poczucie bezpieczeństwa. Szkoła przestała być miejscem, do kąd rodzice ufnie posyłają dzieci.

Przed strzelaniną w Columbine wszyscy bali się poczty. W latach 90. statystycznie najczęściej strzelali do siebie amerykańscy pocztowcy. Był to strach raczej bezpodstawny: porachunki z szefami i dokuczliwymi kolegami z pracy załatwiali jednak między sobą, w sortowniach. Człowiek kupujący znaczki w okienku znajdował się w strefie neutralnej.

Cel na korytarzu

Szkoła to wymarzone miejsce do opisu szaleńca, zaraz po pajęczynie systemu metra wielkiego miasta. Terroryzm szkolny rozgrywa się w wielkim zagęszczeniu. „Sery”, czyli żółte autobusy (yellow buses, zwane cheese – ser), do szkoły zbiorczej na prowincji dowożą od poniedziałku do piątku średnio około tysiąca uczniów. Prócz tego, co najmniej dwustu nauczycieli, kilkudziesięciu pracowników obsługi technicznej, kilkuset rodziców, przywożących o ósmej rano lub o trzeciej po południu odbierających swoje pociechy. Małe miasto.

Naciskając na spust broni maszynowej lub odpalając bombę, sporządzoną z metalowej rury kanalizacyjnej, kilkunastoletni terrorysta właśnie tu osiągnie swój cel. Nie musi strzelać do tarczy. Cel łączy go korytarz w postaci tłumu przewleającego się podczas przerwy na lunch. Zabije kilkunastu, zrani kilkudziesięciu. Zanim przyjedzie policja, terrorysta pozostanie przy życiu. Zgodnie z ustawodawstwem większości stanów, gdy nie ma skończonych szesnastu lat, odsiedzi w ośrodku wychowawczym o słabym rygorze do 21 roku życia. Potem znów będzie wolnym człowiekiem.

Co w plecaku?

Ósma trzydziści. Na szkolnych korytarzach i w klasach cisza. Pół godziny później wybucha piekło. Nadciągają tłumy wernych naśladowców wielkich raperów – Snoop Doggy Dogga, Doctora Dree, Tupaca Shakura, Sisco. Dla mnie to nie tłum, ale twarze, imiona, nazwiska, życiorysy, stopnie, wyniki testów, plany na przyszłość.

Jest dziewiąta, więc muszę parzeć nie tylko na twarz, ale i na ręce. Komendy są krótkie:

– Pokaż, co masz w tej torbie. Otwórz szafkę. Nie, nie możesz wejść do klasy w tej kurtce z kapturem.

Zdarza się, że podchodzi chłopak lub dziewczyna i składa donos: u kogoś w szafce przedmiot o podejrzany wyglądzie. Wydaje polecenie: „Otwórz szafkę, pokaż, co tam masz!”. Uczeń protestuje. Nadchodzi dyrektorka. Odsuwamy chłopaka na bok. Uniwersalnym wytrychem otwieramy szafkę. W plastikowym opakowaniu jest wielki grzebień o kilkucalowych ostrzach. Krótkie wyjaśnienie i konfiskata.

Zrobimy wam Kolorado!

Każdy mocno nagłośniony w mediach przypadek szkolnego terroryzmu, z zabitymi i rannymi uczniami, wywołuje w środowisku przeciętnej amerykańskiej szkoły złowieszczy rezonans. Niemal wszędzie przystępują do działania „copycats”, czyli naśladowcy. Jeszcze nie rozlegają się serie z broni lub wybuchają bomby, a już strach i napięcie wkrada się w szkolne mury.

Oto znana mi z reporterskich obserwacji atmosfera w bardzo spokojnym zwykle środowisku szkół w rejonie Buffalo. W kilka dni po terrorze w miasteczku Littleton w Kolorado mój notes wypełniły opisy lokalnych zdarzeń.

Sześciuset rodziców przybyło do sali widowiskowej szkoły średniej John F. Kennedy High School (zwanej w skrócie JFK) w Cheektowadze na przedmieściach Buffalo, gdzie większość mieszkańców jest polskiego pochodzenia. Thomas Rowan, kapitan miejscowej policji, odczytał anonimowy list nadesłany do dyrektora Richarda Andrzejewskiego. Domorośli terroryści, bez wątplenia uczniowie szkoły, napisali tak: „Ci dwaj chłopcy, którzy zastrzelili uczniów, nauczyciela i zbombardowali szkołę w Kolorado, to czubek góry lodowej. Jest nas więcej. Jesteśmy sprytniejsi niż wy, malutcy ludzie. Nie damy się złapać, a wy umrzecie. Nadszedł czas rewolucji. Przekonacie się, że mówimy prawdę!”. Policjant doradził, by pogróżkę potraktować poważnie, bo anonimowi szantażyści zaplanowali swą akcję na rocznicę samobójstwa Adolfa Hitlera. Może to tylko zbieg okoliczności, lecz ci dwaj uczniowie, którzy spowodowali masakrę w szkole w Littleton w stanie Kolorado, przeprowadzili to 20 kwietnia – w rocznicę urodzin Hitlera.

W piątek do JFK przyszło zaledwie stu uczniów – jedna czwarta szkoły. Szef okręgu wraz z dyrektorem istotnie stali przy drzwiach i witali nadciągające grupki. Wewnątrz policjanci z psami sprawdzali zawartość uczniowskich plecaków i szafek. Po godzinie dyrektor zdecydował odesłać wszystkich do domu i zamknąć szkołę.

Strzelba pod łóżkiem

Amerykańskie dzieci szybko się uczą, że broń palna może być narzędziem zbrodni. Dotychczas była przedmiotem codziennego użytku. John Cloud pisze w tygodniku „Time”: „Gdy jako nastolatek wyrastałem w Arkansasie, trzymałem moją dwunastostrzałową strzelbę pod

łóżkiem. Sięgałem tam zawsze wtedy, gdy ojciec brał mnie na polowanie”. Niech nikt nie pomyśli, że było to w zamierzchłych latach. Tak było w późnych latach 80. Nawet w minionej dekadzie dzieciaka z bronią palną nikt nie traktował jako wyrzutka społeczeństwa. Wielu nastolatków jeździło do szkoły, mając w kabinie półciężarówki, na dobrane widocznych z zewnątrz wiszących, kilka strzelb, które zapominali wnieść do domu po niedzielnym polowaniu. Czasem wrędził dyrektor lub jakiś nauczyciel. Ale nikt nie wzywał brygady antyterrorystycznej.

Strzelanina w Columbine High School w Kolorado zmieniła tę beztroską atmosferę. W ciągu ostatnich kilku lat 17 stanów ustanowiło prawo, według którego pozostawienie naładowanej broni w zasięgu wzroku osoby niepełnoletniej jest poważnym przestępstwem. Ale nie trzeba przynosić broni do szkoły, by narazić się na zawieszenie. Wszystkie szkoły kraju wprowadziły tzw. politykę zerowej tolerancji na wnoszenie do szkolnego budynku groźnych dla życia przedmiotów. Według raportu przygotowanego w Uniwersytecie Harvarda w ubiegłym roku, rady szkolne prześcigają się w pomysłowości, co by jeszcze formalnie zakwalifikować do kategorii „broń”. Na listę trafiły nożyczki i pilnik do paznokci.

Westernowa zasada

Obawa o życie dzieli uczniów na dwie kategorie. Podział przebiega według westernowej zasady: tu dobro, tam zło. Po jednej stronie utrzymać języka za zębami. Lubią się puszyć, przechwalać, grozić. Wpadną więc zapewne, zanim zdecydują się wprowadzić swoje plany w życie.

Aby temu zapobiec, rady szkolne miast i miasteczek Ameryki inwestują codziennie miliony dolarów. Dają uczniom karty magnetyczne, służące jako klucz do szkoły. Przy drzwiach wejściowych do szkół ustawiają bramki z wykrywaczami metalu. Wyposażają klasy, kafeterie i ubikacje w system nadzoru telewizyjnego. Najmują uzbrojonych strażników i emerytowanych policjantów. Jeden z przykładów: system szkolny w Houston w stanie Teksas ma własną policję liczącą 177 osób.

Donosiciel – bohaterem

Po drugiej stronie w tym podziale znajduje się dobro. Rodzice i pedagodzy zakładają, że jest to normalna szkolna większość, pilnie rozglądająca się wokół i wypatrująca wszelkich najdrobniejszych objawów działania zła.

W 75 procentach przypadków szkolnego terroryzmu ich sprawcy zapowiadali przeprowadzenie ataku. Ktoś to słyszał, lecz nie zawsze

Broń może kupić każdy, kto skończył 18 lat

Fot. Zed Nelson

potrafił na czas otworzyć usta, by wszczać alarm. Teraz kolej na to, by przeciągnąć na stronę dobra uczniów, ciągle obawiających się ostracyzmu i potępienia ze strony reszty środowiska za informowanie dyrekcji, nauczycieli, strażników i policjantów o zasłyszanych pogłoskach, zamiarach, planach ataków.

W grę wchodzi słowo „snitch” (donosiciel), które do środowiska szkolnego Ameryki przedostało się z więzień o zaostrozonym rygorze. Nawet największy „sissy” (mięczak) nie chce takiej nalepki na swoich plecach.

– Coś się jednak zmienia w sferze szkolnych obyczajów. Donosiciel może być aniołem stróżem, bohaterem, który ratuje życie innym ludziom – stwierdza tygodnik „Time”.

Kto temu winien?

Do listy przyczyn szkolnego terroryzmu i skrajnie agresywnych zachowań młodzieży ciągle dopisuje się nowe. Przede wszystkim wini się rodziców, potem rozpad rodziny, następnie kult przemocy rozpowszechniany w mediach elektronicznych, zwłaszcza w Internecie i grach komputerowych, a nawet przez szkołę. Już pięć lat temu dziennik „The New York Times” doszedł do takiego wniosku: „Szkoła staje się pełną nudy zmorą senną, wywołującą wrażenie klaustrofobii i opresji, karzącą uczniów za to, że chcą być inni i pragną zachować indywidualną twarz”.

Śmiercionośna może być nie tylko nuda, ale również chęć do zabawy kosztem innych rówieśników, istniejąca w każdej szkole, w każdym kraju świata. W USA można zapłacić wysoką cenę za dokuczanie z powodu wyglądu, charakteru, stylu życia lub pochodzenia.

Cztery lata temu piętnastoletni Luke Woodham z miasteczka Pearl w stanie Missisipi przed pójściem do szkoły zamordował nożem swoją matkę. W dwie godziny później wystrzałami z broni palnej zabił w szkole dwóch uczniów i siedmiu zraniał.

Śledztwo wykazało, że motywem zbrodni było stałe, natarczywe wykiwanie ze strony szkolnych

rówieśników. Koledzy z klasy nie szczędzili przezwisk, wytręcali mu książki i zeszyty z ręki, podstawiali nogę.

Luke wytłumaczył się na piśmie: „Zabiłem, ponieważ tacy jak ja ludzie są prześladowani na co dzień. Postanowiłem pokazać społeczeństwu, że, jeśli będzie się nas przypierać do ściany, nastąpi czas odwetu”.

Leslie Gavin, psycholog wieku dorastania z kliniki dziecięcej w Orlando na Florydzie, tłumaczy na łamach dziennika „Orlando Sentinel”: „Dzieci w tym wieku są ogromnie wrażliwe na niesprawiedliwość”. Prześladowania szkolne w połączeniu z możliwością sięgnięcia po broń stanowią śmiertelną kombinację.

Niebezpieczniej w domu

Wbrew powszechnemu odczuciu, kończące się ofiarami śmiertelnymi akty przemocy w amerykańskich szkołach są zjawiskiem rzadszym niż przed kilku laty. Na przykład, w roku szkolnym 1992/1993 w rezultacie takich aktów zginęło 54 uczniów; w 1997 – już tylko 24, w ubiegłym roku – tylko 16. Według czasopisma „Criminal Justice Ethics”, zabójstwo (nie mówiąc już o seryjnej zbrodni) nie zdarzyło się nigdy w 99,99 procent szkół publicznych USA.

Eksperci zwracają uwagę, że przypadków strzelaniny w szkołach jest mniej, pociągają one jednak za sobą stosunkowo więcej ofiar, gdyż ostatnio młodzież, zamiast rewolwerów, używa szybkostrzelnej broni oraz materiałów wybuchowych. „Jednak więcej dzieci ponosi dziś śmierć w domu lub na ulicach niż w szkołach” – stwierdza Naomi Pajss z Center to Prevent Handgun Violence, waszyngtońskiej organizacji na rzecz zapobiegania przestępstwom popełnianym z użyciem broni palnej. Stwierdzenie to wcale jednak nie pociesza rodziców, którzy, wysyłając dzieci do szkoły, z niepokojem czekają na ich powrót.

Tadeusz Wójciak

Autor jest nauczycielem języków obcych z siedemnaście lat stażem w systemie szkolnym w Buffalo, stan Nowy Jork.

Rzeczpospolita

Odrodzenie szkolnictwa polskiego na Litwie w XX wieku

Początki — tajne nauczanie

Ziemia Wileńska na skutek rozbiórów na początku XIX stulecia znalazła się pod zaborem rosyjskim.

Terror i rusyfikacja nasiliły się szczególnie po powstaniu styczniowym 1963 roku. Rozpoczęły się masowe aresztowania i deportacje na Sybir. Oprócz tego, wykształcona część społeczeństwa zmuszona była niby dobrowolnie emigrować w głąb Rosji, jako że odmawiano jej zatrudnienia w miejscu zamieszkania. Na miejsca zesłanych rdzennych mieszkańców masowo zasiedlano osadników rosyjskich. Choć zabór rosyjski obejmował cały obszar byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego, a więc gubernie wileńską, kowieńską, grodzieńską, mińską, witebską i mohylewską, gdzie oprócz Polaków żyli Litwini, Białorusini, Tatarzy, Żydzi — ostrze represji skierowane było przede wszystkim przeciwko ludności polskiej.

Polacy bowiem dominowali nad innymi narodowościami nie tylko pod względem liczebności, ale byli bardziej wykształceni, lepiej zorganizowani, wychowani w duchu miłości wielkich ideałów. Dumni byli ze swojej historii, obfitującej w wielkie zwycięstwa i bohaterskie czyny, z rozwoju miast, nauki, literatury i przemysłu, z zamożności mieszczaństwa, z demokratycznej Konstytucji 3 Maja, pierwszego w Europie ministerstwa oświaty — Komisji Edukacji Narodowej.

Carat się przeliczył

Rząd rosyjski słusznie więc ocenił trudności w ujarzmieniu i wynarodowieniu ludności polskiej. Przeliczył się jednak w swoich zamiarach, ponieważ terrorystyczne metody musiały wywołać odpowiednio silną reakcję. Toteż rozpoczął się konspiracyjny ruch narodowy, przede wszystkim w zakresie oświaty. Organizowano tajne nauczanie na kursach i kompletach w domach prywatnych, a także pod szyldem herbaciarni, szwalni czy pralni. Nauczycielami byli — obok pedagogów — lekarze, adwokaci, księża, artyści, księgarze i urzędnicy. W 1890 roku powstało tajne Towarzystwo Oświaty Narodowej, zwane popularnie „Oświatą”. Miało ono na celu inspirowanie i koordynowanie działalności oświatowej. Na czele „Oświaty” stanął lekarz Witold Węśławski, cieszący się wielkim autorytetem w społeczeństwie. Pełnił on, w pewnym sensie, funkcję ministra tajnej oświaty na Wileńszczyźnie.

Pewne zelżenie represji ze stro-

ny zaborcy przyniósł rok 1905, gdy w Rosji rozpoczął się ruch rewolucyjny po przegranej wojnie z Japonią. Otrzymano pozwolenie na działalność Towarzystwa Oświaty Narodowej, ale już po kilku miesiącach musiało ono ponownie zejść do podziemia, by odrodzić się dopiero po ustąpieniu Rosjan — jako Komitet Edukacyjny. Niebawem Hipolit Korwin-Milewski otrzymał zezwolenie i koncesję na wydawanie w języku polskim czasopisma „Kurier Litewski”. Wskrzyszono także Towarzystwo Przyjaciół Nauk, które zostało zlikwidowane w 1865 roku. Dzięki staraniom Elizy Orzeszkowej, prof. Alfonsa Parczewskiego, Józefa Montwiłła, Stanisława Kościółkowskiego i wielu innych osobistości w 1915 roku przy ul. J. Lelewela zbudowano dom, który stał się siedzibą Towarzystwa Przyjaciół Nauk aż do roku 1940.

Teatr — w Ogrodzie Botanicznym

Zakrzętnięto się także wokół zorganizowania teatru polskiego. Dzięki staraniom doktora W. Zahorskiego i hrabiego W. Tyszkiewicza zorganizowano kilka przedstawień w Teatrze Letnim w Ogrodzie Botanicznym. Następnie, dzięki zabiegom Nuni Młodziejowskiej, powstał teatr stały, który sama prowadziła i finansowała do 1910 roku. W tym samym roku zastąpił go nowy teatr „Lutnia”. I wreszcie w 1913 roku w nowo wybudowanym gmachu na Pohulance rozpoczął działalność Teatr Wielki. Rozwój życia kulturalnego miał niemały wpływ na poprawę samopoczucia ludności polskiej, na wzrost świadomości narodowej. Mobilizował siły do godnego przyjęcia wolności i niepodległości. Wybuch I wojny światowej przybliżył te nadzieje.

Początki inicjatywy, z której wyszły starania o polską szkołę, odnoszą się do roku 1914. Właśnie w końcu tego roku, zatem już po wybuchu wojny, odbyła się w redakcji „Kuriera Litewskiego” konferencja, na której ustalono, że należy wykorzystać prawo zatwierdzone 1 lipca 1914 roku, które zezwala na zakładanie prywatnych szkół polskich. W tej intencji powstaje „Towarzystwo popierania wykształcenia szkolnego”.

Pierwsze dwie szkoły polskie

Nieco później powstaje Komitet Edukacyjny. W 1915 roku, gdy do Wilna wkroczyli Niemcy, władze okupacyjne pozwoliły na otwarcie

pierwszych szkół polskich, które w pierwotnej postaci zaistniały jako kursy gimnazjalne. Działające w owym czasie Stowarzyszenie Nauczycieli i Wychowawców Polskich (późniejsze Stowarzyszenie Nauczycielstwa Polskiego) stało się organizatorem dwóch szkół średnich, które działały jako szkoły społeczne. Założycielem tych szkół był dr. Stanisław Kościółkowski, którego niezłomnej energii, twórczej inicjatywy, wybitnej fachowej znajomości rzeczy i wysokim zaletem ducha zawdzięczają szkoły Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego istnienie i rozkwit. To właśnie pod kierownictwem naczelnym prof. Stanisława Kościółkowskiego od września 1915 roku zaczęły funkcjonować dwie szkoły średnie Stowarzyszenia. Szkoła męska, której dyrektorem był Stanisław Cywiński, mieściła się w dawnym lokalu prywatnego Gimnazjum Winogradowa przy ul. Wileńskiej 10, naprzeciw kościoła św. Katarzyny, zaś żeńska — pod kierownictwem Julii Rodziewiczowej i Julii Maciejewiczowej — mieściła się przy ul. Wileńskiej 28, naprzeciw zaułka Dobroczyńskiego. Oprócz dwóch wymienionych gimnazjów Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego powstała w Wilnie jeszcze jedna polska szkoła średnia. Zorganizowali ją, przebywający w Wilnie, studenci uniwersytetów z Kazimierzem Maciejewskim na czele. Szkoła mieściła się przy ul. Wroniej 1 i jako jedyna miała na początku komplety koedukacyjne w zakresie szkoły średniej. Młodzi entuzjaści, prowadzący gimnazjum, nie mogli z czasem poddać trudnościom organizacyjnym, piętrzącym się przed nimi. W r. 1917 zwrócili się oni do Komitetu Edukacyjnego, aby wziął pod opiekę ich szkołę. Komitet Edukacyjny przekazał to gimnazjum Stowarzyszeniu Nauczycieli Polskich. Dyrektorem tej placówki został mianowany Zygmunt Fedorowicz.

Połączenie

Lata 1915-1917, przebyte pod okupacją niemiecką, były ciężkimi latami walki z brakiem środków materialnych i zakusami germanizacyjnymi. Szkoły Stowarzyszenia utrzymywały się w ciągu tych lat tylko dzięki pełnej poświęcenia pracy nauczycielstwa i niezłomnym wysiłkom prof. Stanisława Kościółkowskiego. Na całym obszarze ziem wschodnich, obok Grodna, były to jedyne średnie szkoły polskie.

W 1920 roku wszystkie trzy

szkoły zostały częściowo upaństwowione przez władze szkolne. Przy tej sposobności I Gimnazjum Męskie przybrało miano Króla Zygmunta Augusta, założyciela pierwszej szkoły średniej w Wilnie; II Gimnazjum Żeńskie — miano Elizy Orzeszkowej, natomiast Gimnazjum założone przez młodzież akademicką uzyskało miano Joachima Lelewela. W tym samym czasie szkoły zmieniają swoje miejsca pracy: Gimnazjum im. Zygmunta Augusta, pod kierownictwem Zygmunta Fedorowicza, otrzymuje wspaniały lokal w budynku, mieszczącym się przy rogu ul. Mała Pohulanka i Boffałowa Góra. Budynek był zupełnie nowy, gdyż ukończono go na rok przed wojną i umieszczono tam rosyjskie Gimnazjum Realne. W tym gmachu Gimnazjum im. Króla Zygmunta Augusta mieściło się aż do 1941 roku. Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej, kierowane przez Bronisława Zapaśnika, przeniosło się do budynku na ul. Orzeszkowej, należącego na początku XIX wieku do biskupa i profesora Dawida Pilchowskiego, który przeznaczył go na konwikt dla niezamożnych uczniów.

Po roku 1863 kamienicę zabrał rząd rosyjski i umieścił tam szkołę realną. Znajdujący się obok kościół św. Jerzego służył Gimnazjum im. E. Orzeszkowej jako kościół szkolny aż do końca 1939 roku. W 1933 roku Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej otrzymał lokal przy ul. A. Mickiewicza w gmachu obecnej Akademii Muzycznej. Od 1920 roku do tego czasu w budynku tym znajdowało się Gimnazjum im. J. Lelewela, które w 1933 roku zostało dołączone do Gimnazjum im. Króla Zygmunta Augusta.

W odrodzeniu szkolnictwa polskiego na szczególną uwagę zasługuje Komitet Edukacyjny, który przez pięć pierwszych lat odrodzenia szkoły polskiej spełniał rolę czynnika kierowniczego. Komitet istniał przez cały czas okupacji niemieckiej jako instytucja na wół jawna, na wół nielegalna. W każdym razie legalizowany nie był. Przetrawszy okupację Niemców, był czynny i podczas pierwszego pobytu bolszewików (styczeń-kwiecień 1919 r.). Nieco później nowe formy organizacyjne przejęły od Komitetu Edukacyjnego wyniki pracy i ludzi wraz z aparatem: Sekcja Oświecenia Publicznego objęła tylko część agend, część zaś — Macierz Szkolna. W taki sposób Komitet Edukacyjny naturalną koleją rzeczy przestał istnieć.

Gwoli prawdy należy stwierdzić, że co najmniej jeszcze dwa ra-

zy działalność Komitetu Edukacyjnego była wznowiana: pierwszy raz w okresie drugiego pobytu bolszewików w Wilnie (lipiec-wrzesień 1920 r.) i w okresie wrzesień-październik 1920 roku.

Prof. Kościółkowski — los wilanina

Mówiąc o Komitecie Edukacyjnym należy stwierdzić, że okres jego pracy prowadzonej samorzutnie w najtrudniejszych warunkach politycznych i gospodarczych zasługuje na szczególną uwagę i ocenę. W najcięższych chwilach okupacji potrafił utrzymać i obronić placówki polskie i jemu zawdzięczać należy, że późniejsza praca natrafiła na glebę zoraną i grunt przygotowany. Bez przesady można powiedzieć, że praca ta, nawiązująca świadomie do tradycji Komisji Edukacji, stoi godnie w rzędzie najlepszych wysiłków oświaty polskiej, bowiem wydała ona jako plon — zrab szkolnictwa, który przy wszelkich brakach i niedokładności służył za podstawę późniejszej konstrukcji Stanisława Kościółkowskiego. Urodzony w Grodnie, pochodził z rodziny szlacheckiej, zaprzyjaźnionej z Elizą Orzeszkową, studiował w Krakowie i Rzymie. Od roku 1906 zamieszkał w Wilnie, pracował jako nauczyciel nadetatowy języka polskiego w gimnazjum rządowym i w szkole realnej, w okresie międzywojennym był profesorem USB.

Prof. Stanisław Kościółkowski nigdy nie brał udziału w życiu politycznym, natomiast z zapałem angażował się w liczne akcje społeczne, kulturalne i charytatywne: sprawowanie zwłok Lelewela, opieka nad grobami ludzi zasłużonych, nad zabawkami, ruchem krajoznawczym.

Całkiem inaczej potoczył się jego los, gdy w 1941 roku został aresztowany i deportowany do obozu na północnym Uralu. Po ewakuowaniu do Persji, rozwinął działalność kulturalną i wydawniczą jako prezes Towarzystwa Studiów Irańskich. W 1945 roku w Bejrucie założył Instytut Polski, w 1950 roku udał się do Anglii, gdzie pracował jako nauczyciel przedmiotów polskich w szkole gimnazjalnej SS Nazaretanek i jednocześnie wykładał na Uniwersytecie Polskim w Londynie. W 1960 roku w wieku 79 lat odszedł na zawsze. Perypetia życiowe oraz cierpienia w łagrach sowieckich były losem wielu innych osób, które tworzyły podwaliny szkolnictwa polskiego tu, na naszych terenach.

(Z materiałów konferencji historycznej Szkoły Średniej im. J. Lelewela)

UWAGA NAUCZYCIELE!

Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna” informuje o dodatkowo organizowanych wyjazdach na letnie kursy doskonalące do Polski:

— dla nauczycieli przedszkoli i klas początkowych — Słupsk — 40 osób — 10 — 24 lipca br.

— dla nauczycieli nauk przyrodniczych i geografii „Ochrona przyrody i ekologia” — Bydgoszcz — 18 osób — 8 — 22 lipca br.

Zgłoszenia na telefon pod nr 33 32 25, 33 56 91 do siedziby „Macierzy Szkolnej” przy ul. Naugarduko 76 w Wilnie, w nieprzekraczalnym terminie do 1 czerwca br.

Stowarzyszenie Nauczycieli „Macierz Szkolna”

Uniwersytet w Białymstoku przyjmuje na 5-letnie studia ekonomiczne (magisterskie) grupę absolwentów szkół na Litwie. Ilość miejsc ograniczona.

Termin składania dokumentów w dni powszednie w godz. 9.00 - 15.00 do 4 lipca br. włącznie. Szczegółową informację można uzyskać:

UNIVERSITAS STUDIORUM POLONA VILNENSIS, Aguonų 22, pokój nr 27, tel. 33 03 06 lub Dom Kultury Polskiej, Naugarduko 76, pokój nr 304, tel. 31 09 33.

Instytut Polski w Wilnie informuje, że ogłoszenie wyników konkursu „Moje spotkanie z Polską” odbędzie się 31 maja br, o godz. 16.00 w Szkole Muzycznej im. B. Dvarionasa (ul. Kosciuskos 19).

Informacja pod nr tel. (8-22) 65 12 94.

Polska Szkoła Średnia w Landwarowie (Lentvaris, Lauko 20) ogłasza zapisy uczniów do klasy pierwszej. Gwarantujemy wysoki poziom nauczania, porady psychologa, różne kółka zainteresowań.

Dzieci mają możliwość uczęszczania do zespołu pieśni i tańca „Prząśniczka”, początki informatyki już od pierwszej klasy. Uwzględnia się życzenia rodziców.

Informacja pod nr tel. (8 238) 29 290, 29 297.

Prawnik radzi

Objasniając przepisy związane z obowiązkami i prawami pracodawców i pracowników jednocześnie podkreślamy, że w przypadku, jeśli pracodawca lub kierownik jednostki nie podejmują niezbędnych środków w celu usunięcia naruszeń wymagań dotyczących bezpieczeństwa i zdrowia pracowników postępowania w zakresie wstrzymania pracy odbywa się w następującym trybie:

1) komitet do spraw bezpieczeństwa i zdrowia pracowników ma prawo zażądać, aby pracodawca wstrzymał prace. Jeśli w przedsiębiorstwie nie ma komitetu do spraw bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, to ma prawo zażądania wstrzymania pracy przedstawiciel pracowników;

2) jeśli pracodawca lub kierownik jednostki odmawia wykonania żądań komitetu do spraw bezpieczeństwa i zdrowia pracowników przedsiębiorstwa lub przedstawiciela pracowników, to komitet lub przedstawiciel pracowników powiadamia o tym Państwową Inspekcję Pracy;

3) państwowy inspektor pracy (dalej – inspektor pracy), po sprawdzeniu stanu ochrony bezpieczeństwa i zdrowia pracowników może podjąć decyzję o zobowiązaniu pracodawcy, a jeśli pracodawcy nie ma, to kierownika jednostki do wstrzymania prac;

4) jeśli pracodawca lub kierownik jednostki odmawia wykonania żądań inspektora pracy, to inspektor pracy stosuje wszystkie prawa, jakie mu daje ustawa o Państwowej Inspekcji Pracy, dla wykonania żądania wstrzymania prac;

5) zanim zostanie wykonane żądanie przedstawiciela pracowników, komitetu do spraw bezpieczeństwa i zdrowia pracowników przedsiębiorstwa lub inspektora pracy w sprawie wstrzymania prac, pracownicy, których bezpieczeństwu i zdrowiu zagraża niebezpieczeństwo, mają prawo przerwać pracę, opuścić miejsce pracy lub pomieszczenie. W tym przypadku pracodawca nie może nakładać kar lub stosować innych środków odpowiedzialności;

6) pracownicy instytucji i urzędów państwowych, jak też samorządowych, w których nie tworzy się komitetów do spraw bezpieczeństwa i zdrowia pracowników przedsiębiorstw, nie wybiera się przedstawicieli pracowników, pracownicy o swej odmowie wykonania pracy, gdy nie zapewnia się bezpieczeństwa i zdrowia, informują kierownika jednostki, a gdy go nie ma, to pracodawcę.

W przypadku, gdy kierownik jednostki lub pracodawca odmawia wstrzymania prac, pracownik może zwrócić się do Państwowej Inspekcji Pracy lub sądu.

10. Inspektorzy pracy, którzy w czasie sprawdzenia przedsiębiorstwa ustalili zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, w przypadkach określonych w części 9 niniejszego artykułu mają prawo zażądać, aby pracodawca lub kierownik jednostki wstrzymał prace.

11. Prace muszą też być wstrzymane, gdy warunki naturalne utrudniają bezpieczne ich wykonanie. W przypadkach zagrożenia pracodawca w celu niedopuszczenia do niebezpiecznych wypadków w pracy, kierując się ustawą, ma prawo przenieść pracowników do pracy nie uwarunkowanej w umowie o pracę w tym samym przedsiębiorstwie albo do innego przedsiębiorstwa znajdującego się w tej samej miejscowości. Zabrania się przenoszenia pracownika do takiej pracy, która jest niedozwolona mu z powodu jego stanu zdrowia. W przypadku, gdy nie ma pracy w innych miejscach, gdzie pracownicy mogą bezpiecznie pracować, w trybie określonym przez ustawy ogłasza się przestój. Za czas, w którym przeniesiony pracownik wykonuje inną pracę nie uwarunkowaną w umowie o pracę, za okres przestoju w razie wstrzymania pracy w przypadku niebezpieczeństwa lub z powodu warunków naturalnych, pracownikom płaci się w trybie określonym przez ustawy.

Tryb rozpatrywania odmowy pracownika wykonywania pracy z powodu tego, że nie zostało zapewnione bezpieczeństwo i zdrowie, określony jest w artykule 39 ustawy.

1. W przypadkach zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia, przewidzianych w części 9 artykułu 25 niniejszej ustawy, pracownik ma prawo przerwać pracę i bezzwłocznie na piśmie powiadomić pracodawcę o przyczynach odmowy wykonywania pracy.

Kazimieras Pečiulis

główny konsultant prawny pokoju przyjęć
Ministerstwa Opieki Społecznej i Pracy

Rząd postanowił utworzyć Rejestr Testamentów

Odnutowany spadek

Rząd Litwy postanowił utworzyć Rejestr Testamentów i zatwierdził statut rejestru.

Rejestr Testamentów jest przeznaczony do zbierania, gromadzenia, opracowania, usystematyzowania, przechowania i udzielania danych, zatwierdzonych, przyjętych na przechowanie lub anulowanych testamentów na Litwie oraz o faktach przejścia spadku.

Rejestr Testamentów tworzy się w celu zapewnienia realizowania

norm Kodeksu Cywilnego, regulujących stosunki dziedziczenia.

Nowy Kodeks Cywilny wejdzie w życie od 1 lipca br.

Utworzenie Rejestru Testamentów zamierza się finansować ze środków specjalnych Hipoteki Centralnej Ministerstwa Sprawiedliwości. Następnie rejestr ma być finansowany z budżetu państwa oraz opłat za korzystanie z danych Rejestru Testamentów.

(BNS)

Akcja protestacyjna w poniewieskiej hucie szkła

Stare długi „nie rdzewieją”

„Niechęcią łamania starych tradycji” nazwał Algis Bakonis, dyrektor generalny spółki „Panevėžio stiklas” rozpoczętą wczoraj akcją protestacyjną, zorganizowaną przez lokalny związek zawodowy.

– Uczestnicy akcji walczą o zwrócenie zadłużenia za około 2,5 miesiąca, które narosło od roku 1995 – powiedział w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Bakonis. I dodał, że liderzy związku robotników po prostu kontynuują fabryczne tradycje, i, chcąc zwrócić na siebie uwagę, wyrażają w ten sposób swe niezadowolenie. Nie wypłacone należności, zdaniem dyrektora generalnego, są następstwem starych długów.

– Obecnie sytuacja się odmieniła. Już ponad rok, jak wypłacamy wszystkie pieniądze w terminie. Średnia wypłata pracowników huty wynosił 500 Lt – zapewniał kierownik huty szkła.

W listopadzie 1998 roku poniewieska huta została nabyta przez polską spółkę „Warta”. Według Algisa Bakonisa, do Polaków należy 99,3 proc. akcji tego przedsiębiorstwa. W ubiegły wtorek w fabryce

miało miejsce spotkanie kierownictwa przedsiębiorstwa z przedstawicielami związków zawodowych. Jak nam powiedział dyrektor generalny, kierownictwo zaproponowało robotnikom harmonogram, według którego zostałyby im wypłacone wszystkie zaległości.

– Zaproponowaną przez nas datę ostatecznej spłaty zadłużenia do końca br., czyli do 31 grudnia, przedstawiciele związku zawodowego odrzucili. Nastają oni na tym, byśmy się z nimi rozliczyli do 1 września br. Nie wiadomo, czy będziemy w stanie sprostać takim oczekiwaniom – powiedział Algis Bakonis.

Gwoli ścisłości przypomnijmy, że przed kilkoma tygodniami robotnicy „Panevėžio stiklas” na terytorium spółki już organizowali podobne akcje. Wówczas domagali się, by wypłacono im pieniądze do 28 maja br. Protestujący w odpowiedzi usłyszeli, że dług, który się zgromadził jeszcze przed prywatyzacją, nie może być spłacony natychmiastowo. Wtedy jako ostateczną datę spłaty kierownictwo podało marzec 2002 roku. Propozycja administracji spotkała się z całkowitą dezaproba-

tą robotników. Powiedzieli, że, owszem, zgodzą się zaczekać, ale tylko do września. Niestety, wczoraj nie udało nam się osobiście skontaktować z przewodniczącym związku robotników. Vladimiras Šilinas nie znalazł czasu na rozmowę z prasą.

Spółka akcyjna „Panevėžio stiklas” swym pracownikom winna jest około 2 mln Lt. Ogółem spółka liczy ponad 800 pracowników.

Prywatyzacją huty szkła zainteresował się premier Rolandas Paksas. Litewski Fundusz Mienia (Turto Fondas) wydał oświadczenie, że zobowiązania przewidziane w umowie są przestrzegane. Zgodnie z umową o prywatyzacji, spółka polska w ciągu kolejnych pięciu lat, do roku 2003, zobowiązała się zainwestować w „Panevėžio stiklas” 24 mln Lt. W rozmowie z naszym dziennikiem Algis Bakonis zaakcentował, że właściciel spółki przeznacza również niemałe środki na zmniejszenie deficytu przedsiębiorstwa, inwestuje w modernizację produkcji huty. Według dyrektora generalnego, ponad 70 proc. produkcji wędruje na zachodnie rynki.

Irena Mikulewicz

Warunki ubiegania się o świadczenia socjalne

Rodzaje zasiłków

Kontynuując temat wypłacania świadczeń socjalnych (początek w nr 95(14142) KW), podkreślamy, że należy zwrócić uwagę również na to, że w okresie urlopu bezpłatnego zasiłku macierzyńskiego, podobnie jak i chorobowego nie wypłaca się, kobieta bowiem w tym czasie nie jest ubezpieczona w ramach ubezpieczenia społecznego.

Prócz tego, nowe przepisy o zasiłkach chorobowych i macierzyńskich przewidują, że kobieta jednocześnie nie może pobierać zasiłku macierzyńskiego i macierzyńskiego (ojcowskiego), który jest przyznawany zanim dziecko ukończy 1 rok. Musi ona wybierać jeden z nich.

Zasiłek macierzyński (ojcowski)

Najczęściej jest przyznawany po zakończeniu urlopu macierzyńskiego i wypłacany do zakończenia przez dziecko 1 roku. Jeżeli matka nie miała urlopu z tytułu ciąży i porodu (nie była ubezpieczona w ramach ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa), to zasiłek macierzyński (ojcowski) przyznawany jest jednemu z rodziców, przybranych rodziców lub prawnemu opiekunowi od dnia narodzin dziecka.

Ten zasiłek ma prawo otrzymać jeden z rodziców (rodziców przybranych) lub opiekunów, jeżeli:

- jest na urlopie opiekuńczym nad dzieckiem do 1 roku życia;
- jest ubezpieczony w ramach

ubezpieczenia społecznego na wypadek choroby i macierzyństwa;

– w ciągu ostatnich 24 miesięcy do pierwszego dnia urlopu opiekuńczego nad dzieckiem do 1 roku posiada co najmniej 7-miesięczny staż ubezpieczenia społecznego na wypadek choroby i macierzyństwa.

Obliczanie zasiłków

Zasiłek macierzyński (ojcowski) jest wypłacany w wysokości 60 proc. kompensowanego wynagrodzenia osoby pobierającej zasiłek. Jednakże nie może on być mniejszy niż trzecia część średnich ubezpieczonych dochodów miesięcznych, jakie były w miesiącu przyznania urlopu na opiekę nad dzieckiem, tj. 295,33 Lt, gdy ubezpieczone dochody wynoszą 886 Lt.

Gdy zasiłek wypłaca się nie za cały miesiąc, oblicza się go według kalendarzowych dni danego miesiąca. Zasiłek wypłacany jest ze środków budżetu „Sodry”.

Należy zwrócić uwagę na to, że osoba zatrudniona w dwóch miejscach pracy, zasiłek macierzyński (ojcowski) otrzyma również w tym przypadku, jeśli w jednym miejscu pracy jest na urlopie opiekuńczym nad dzieckiem, w drugim zaś pracuje i otrzymuje wynagrodzenie. Ważne jest, aby nie przerwać urlopu w tym miejscu pracy, w którym przyznano urlop opiekuńczy nad dzieckiem. Jednakże zasiłek będzie obliczany tylko na podstawie ubezpieczonych dochodów osoby w tym miejscu pracy, w którym przyznano urlop na opiekę nad dzieckiem.

Wysokość świadczeń

W ustawie o ubezpieczeniu społecznym w razie choroby i macierzyństwa określono również maksymalną wysokość zasiłków na wypadek choroby, macierzyństwa (ojcostwa).

Maksymalny zasiłek chorobowy i macierzyński jednego miesiąca nie może przekraczać 3,5 sumy średnich dochodów ubezpieczonych w kraju, która obecnie wynosi 3101 Lt (3,5x886).

Maksymalna wysokość zasiłku chorobowego jednego dnia w maju wynosi 114,61 Lt (3101:23x0,85). Maksymalna wysokość zasiłku macierzyńskiego jednego dnia w maju wynosi 134,83 (3101:23).

Maksymalny zasiłek macierzyński (ojcowski) w maju kształtuje się na poziomie 1706,95 Lt (3101:23x0,6x21,1).

Zasiłki chorobowe obliczają i przyznają pracownikom (z wyjątkiem przedsiębiorstw indywidualnych) pracodawcy. Pracownikom przedsiębiorstw indywidualnych zasiłki chorobowe oblicza i przyznaje wydział „Sodry” m. Wilna. Zasiłki macierzyńskie i macierzyńskie (ojcowskie) pracownikom wszystkich przedsiębiorstw przyznaje wydział zasiłków „Sodry” m. Wilna (tel. 77 76 98).

Wszystkie wspomniane zasiłki przelewane są na konto osobiste w banku, które wskazał odbiorca zasiłków.

dr Leonilija Perminienė
rzecznik prasowy „SoDry”

Propozycja osobom wspieranym socjalnie

Bezpłatna pomoc prawnicza

Za aprobatą Zarządu m. Wilna osobom wspieranym socjalnie i nadal będzie udzielana bezpłatna pomoc prawnicza. Takie usługi świadczą dwie instytucje publiczne: „Klinika Prawa Uniwersytetu Wileńskiego” oraz „Centrum Pomocy Prawniczej”.

Samorząd wileński wspiera dzia-

łalność tych instytucji, udzielając pomocy finansowej z budżetu samorządu. Dla obu w tym roku przewidziano 85 tys. Lt z przewidzianych w tegorocznym budżecie wydatków administracyjnych.

Wspieranym socjalnie mieszkańcom Wilna bezpłatna pomoc prawnicza jest udzielana w dniach

pracy. Codziennie od godz. 9 do 12 interesantów przyjmuje „Klinika Prawa Uniwersytetu Wileńskiego”, mieszcząca się w domu nr 25 przy ul. Vilniaus. We wtorki, środy i czwartki od godz. 15 do 17 usługi świadczy „Centrum Pomocy Prawniczej” w gabinecie nr 242 samorządu wileńskiego.

(ELTA)

Wiachiriew odchodzi, Miller nadchodzi

Zmiany szefa Gazpromu

Wszepochężny szef rosyjskiego potentata gazowego – Gazpromu – Rem Wiachiriew po ośmiu latach utracił w środę swoje stanowisko na rzecz mało znanego wiceministra energetyki Aleksieja Millera.

Decyzję o zmianie na stanowisku prezesa zarządu przedsiębiorstwa podjęła wczoraj Rada Dyrektorów Gazpromu na wniosek zasiadającego w niej przedstawiciela administracji prezydenckiej Dmitrija Miedwiediewa.

Rynek zareagował pozytywnie

Na zmianę kierownictwa Gazpromu bardzo pozytywnie zareagował rynek. Akcje kompanii wzrosły do poziomu nie notowanego w historii.

Wraz z końcem maja wygasł kontrakt Wiachiriewa. Media twierdziły, że rosyjskie władze będą chciały zmienić szefa kompanii i umieścić na tym stanowisku osobę bardziej "sterowalną", która umożli-

wi większe podporządkowanie Gazpromu państwu. Jednocześnie pojawiały się sugestie, że pozycja Wiachiriewa jest na tyle silna, że Kreml nie zdecyduje się na usunięcie go ze stanowiska i kontrakt zostanie przedłużony co najmniej o kolejne pół roku. Sam zainteresowany twierdził, że ma dość przewodzenia Gazpromowi, ale zapewne będzie musiał nadal stać na jego czele.

Miliardowy majątek Wiachrewa

Powszechnie twierdzi się, że w czasie ośmiu lat swojego kierowania kompanią dotychczasowy prezes zarządu gazowego monopolisty umiał sobie zapewnić dostatek przyszłości. Nikt postronny nie wie, ile spółek powstałych w powiązaniu z Gazpromem kontroluje Wiachiriew. Pismo "Forbes" oceniło osobisty majątek Wiachiriewa na ponad miliard dolarów. Z Gazpromem związani są również członkowie jego rodziny.

Nieznany nowy szef

Nowy szef kompanii jest osobą mało znaną. Zwraca się głównie uwagę na fakt, że 39-letni Miller, podobnie jak prezydent Władimir Putin oraz znaczna część jego otoczenia, pochodzi z Petersburga.

Jest absolwentem Leningradzkiego Instytutu Finansowo-Ekonomicznego. Od roku 1991 do 1996 pracował w merostwie Petersburga, w Komitecie kontaktów zagranicznych. Później przez trzy lata był dyrektorem petersburskiego portu, odpowiedzialnym za inwestycje. Przed przejściem do pracy w rządzie przez ponad rok był również generalnym dyrektorem firmy "Bałtycki System Rurociągowy".

Gazprom – czwarta część dochodów państwa

Sam Gazprom to największe rosyjskie przedsiębiorstwo, bez wątpienia w olbrzymim stopniu wpływające na funkcjonowanie całego

państwa. Kompania jest praktycznie monopolistą w wydobyciu rosyjskiego gazu – rocznie pozyskuje ponad 500 mld metrów sześciennych.

Przedsiębiorstwo gwarantuje czwartą część dochodów rosyjskiego budżetu. Za względu na olbrzymi udział gazu w eksporcie Rosji Gazprom jest również cennym źródłem dewiz dla gospodarki.

Rosyjski gaz zaspokaja mniej więcej trzecią część potrzeb Francji, Niemiec i Włoch oraz nawet do 100 proc. zapotrzebowania poszczególnych krajów środkowoeuropejskich.

Największym pakietem akcji kompanii dysponuje państwo – posiada 38 proc. udziałów. Pozostałe udziały w Gazpromie podzielone są między rosyjskie i zagraniczne spółki oraz osoby prywatne.

Trudno jest określić, kto w rzeczywistości sprawuje nad nimi kontrolę; wiadomo, że wśród akcjonariuszy jest m.in. Wiachiriew, były premier Wiktor Czernomyrdin oraz członkowie ich rodziny.

Spotkanie Igora Iwanowa z Colinem Powellem

Minister zaprzecza

Rosyjski minister spraw zagranicznych Igor Iwanow zaprzeczył wczoraj spekulacjom, jakoby USA miały zaferować zakup rosyjskich rakiet w zamian za zmianę stanowiska Rosji w sprawie systemu obrony przeciwrakietowej.

Iwanow po rozmowach z amerykańskim sekretarzem stanu Colinem Powellem powiedział, że dyskutowali oni przede wszystkim o przygotowaniach do pierwszego spotkania prezydentów George W. Busha i Władimira Putina, które odbędzie się 16 czerwca w stolicy Słowenii – Lublanie.

– Mogę oficjalnie powiedzieć, że żadna oferta ani dyskusja na ten temat nie miała miejsca – powiedział Iwanow o podanej w poniedziałkowym "New York Timesie" informacji, że USA planują kupno rosyjskiego systemu przeciwlotniczego S-300.

Rosja sprzeciwia się amerykańskiemu planowi budowy systemu obrony przeciwrakietowej, który ma zapobiegać ewentualnemu atakowi ze strony takich krajów jak Korea Północna, Irak czy Libia.

Sceptyczne stanowisko wobec tego projektu zajmuje także część państw zachodnioeuropejskich.

Czeczenia

Śmierć Rosjan

Dziewięciu rosyjskich żołnierzy zginęło w ciągu ostatniej doby w starciach z separatystami czeczeńskimi i od wybuchu min.

Czterech żołnierzy poniosło śmierć, a ponad 10 zostało rannych, gdy w nocy z wtorku na drodze wielokrotnie ostrzelano rosyjski posterunek – poinformował przedstawiciel promoskiewskiej administracji w Czeczenii. Pięciu żołnierzy zginęło w trzech oddzielnych incydentach, gdy ich pojazdy wpadły na mi-

ny. Straż graniczna starła się w nocy z grupą rebeliantów usiłujących przedostać się do sąsiedniej Gruzji.

Jeden ze strażników został ranny. Po wycofaniu się czeczeńskiej grupy, w pobliżu granicy znaleziono ciało jednego z napastników.

W Groznych w środę po południu śmierć poniosło dwóch czeczeńskich milicjantów. Ich gazik został ostrzelany przez separatystów czeczeńskich i obrzucony granatami.

Macedonia

Zerwanie zawieszenia broni

Władze macedońskie poinformowały wczoraj o zerwaniu zawieszenia broni, kiedy siły rządowe zostały zaatakowane przez rebeliantów albańskich.

Zawieszenie broni miało umożliwić ewakuację cywilów z rejonu walk, ale ludność cywilna wcale nie chciała się ewakuować.

Rzecznik sił zbrojnych powiedział, że rebelianci ostrzelali stanowiska armii macedońskiej we wsi Matejce z granatników i broni maszynowej i że wojsko odpowiedziało ogniem artyleryjskim.

– Zostaliśmy ostrzelani i dopie-

ro wtedy odpowiedzialniśmy ogniem – powiedział Reutersowi rzecznik Blagoja Markovski.

Wcześniej władze macedońskie informowały o zawieszeniu broni, mającym umożliwić międzynarodowym organizacjom humanitarnym ewakuację tysięcy cywilów – głównie Albańczyków – z rejonu walk.

Jednak, jak informują przywódcy tamtejszej ludności albańskiej, wszyscy cywile postanowili pozostać w domach, obawiając się represji ze strony żołnierzy macedońskich.

Polska

Apel o wspólny start

Senatorowie: Krzysztof Piesiewicz (AWS), Kazimierz Kutz (UW), Zbigniew Romaszewski (ROP) i Zbigniew Religa (SKL) apelują do środowisk posierpniowych o wspólny start w wyborach do Senatu i utworzenie niezależnego komitetu wyborczego – Blok Senat 2001.

Senat musi różnić się od zdominowanego przez partie polityczne Sejmu – wyjaśniał intencje apelu Piesiewicz, inicjator apelu. "Senat, jako organ sprawujący kontrolę nad prawem stanowionym przez Sejm, powinien w swym działaniu kierować się przede wszystkim dobrem państwa, a nie jakimikolwiek interesami grupowymi" – podkreślono w apelu.

Żydzi nieakceptują

Społeczność żydowska nie akceptuje i ma "poważne obiekcje" do drugiej części napisu o nazwisku, jaki ma się znaleźć na nowym pomniku w miejscu mordu w Jedwabnem – powiedział rabin Warszawy i Łodzi Michael Schudrich.

Rabin tłumaczył, że pierwsze zdanie jest do przyjęcia, "w drugim zdaniu jest absolutnie nie do przyjęcia wzmianka o niemieckim nazwisku w tym kontekście, w jakim została umieszczona". Treść napisu jest następująca: "Pamięci Żydów z Jedwabnego i okolic, mężczyzn, kobiet, dzieci, współgospodarzy tej ziemi, zamordowanych oraz żywcem spalonych w tym miejscu 10 lipca 1941 roku. Ku przestrodze potomnym, by rozpalony przez niemiecki nazizm grzech nienawiści już nigdy nie obrócił przeciwko sobie mieszkańców tej ziemi. Jedwabne 10 lipca 2001".

12 lat za zlecenie napadu

Na 12 lat więzienia oraz 3 tys. zł grzywny skazał Sąd Okręgowy w Szczecinie 25-letnią Agnieszkę B. oskarżoną o zlecenie napadu i przetrzymywanie dokumentów.

Wyrok nie jest prawomocny. Oskarżyciel żądał dla kobiety 25 lat pozbawienia wolności. Prokurator zarzucał Agnieszce B., że w listopadzie 2000 roku nakłoniła dwóch nieletnich do napadu na jedną ze szczecińskich placówek handlowych. Zrabowano wówczas prawie 3 tys. zł, ekspedientka otrzymała kilka ciosów nożem. Zleceniodawczyni stała w tym czasie "na czatach". Kobieta nie przyznaje się do winy. Proces przeciwko nieletnim uczestnikom napadu toczy się przed Sądem Rodzinnym w Szczecinie.

Nagroda dla kompozytora

Czołowy polski kompozytor i dyrygent Krzysztof Penderecki został wyróżniony prestiżową nagrodą Księcia Asturii w dziedzinie sztuki.

Jury nagrody decyzją tę uzasadniło "innowacyjnym talentem" kompozytora i jego darem łączenia różnych rodzajów muzyki. Nagroda Księcia Asturii jest przyznawana co roku w ośmiu dziedzinach, w tym w sztuce, literaturze, sporcie. Nagrody wręczane są tradycyjnie jesienią przez hiszpańskiego następcę tronu księcia Filipa.

Poludniowokoreański śmigłowiec wojskowy typu Chinook rozbił się we wtorek podczas prac budowlanych na moście w Seulu, a jego trzyosobowa załoga zapewne zginęła – podała miejscowa telewizja. Prawdopodobnie wirniki śmigłowca zawadziły o liny wiszące nad rzeką Han Mostu Olimpijskiego, zbudowanego dla upamiętnienia igrzysk z 1988 roku. Do wypadku doszło mniej więcej na godzinę przed rozpoczęciem popołudniowego szczytu komunikacyjnego. Wrak śmigłowca spoczywa na jezdni mostu, ale części maszyny spadły także do rzeki. Prawdopodobnie żaden z przejeżdżających mostem samochodów nie znalazł się w zasięgu katastrofy. Na razie trzyosobową załogę uznaje się oficjalnie za zaginioną. Produkowany przez firmę Boeing dwuwirnikowy Chinook jest ciężkim śmigłowcem transportowym, używanym w wielu państwach świata. Najtragiczniejszą katastrofą helikoptera tego typu wydarzyła się 2 czerwca 1994 roku, gdy wioząca północnoirlandzkich ekspertów od walki z terroryzmem maszyna uderzyła we mgłę w zbocze góry na zachodnim wybrzeżu Szkocji. Zginęło wówczas 29 osób. Fot. EPA-ELTA

Sprintem

• Jonas Kazlauskas jest najpoważniejszym kandydatem do objęcia drużyny mistrza Polski, Zeptera Idei Śląska Wrocław w sezonie 2001/02. Stwierdził to prezes Zeptera Grzegorz Schetyna. Wrocławianie prowadzą rozmowy również z trenerem reprezentacji Hiszpanii Javierem Imbrodą oraz trenerem drużyny chorwackiej ze Splitu Jasminem Repesą.

• W drugim meczu finałowym Pucharu Stanleya drużyna Colorado Avalanche uległa zespołowi New Jersey Devils 1:2. W rywalizacji do czterech zwycięstw jest 1:1.

• Litwin Pavelas Fiedorenka i Białorusinka Alla Zadorożna zwyciężyli w Mińsku w VI Mazowieckiej Piętnastce – ulicznym biegu na dystansie 15 km. Rok temu w Mińsku Mazowieckim także triumfował Fiedorenka. Wystartowało prawie 150 zawodników i zawodniczek. Kilkaset uczniów rywalizowało na krótkich trasach.

• Mistrz świata wersji WCC (World Chess Council) rosyjski szachista Władimir Kramnik prowadzi po ośmiu rundach turnieju arcymistrzów, rozgrywanego w Astanie z okazji dziesiątej rocznicy odzyskania przez Kazachstan niepodległości. Kramnik o pół punktu wyprzedza swego rodaka, Garriego Kasparowa. W dwukołowym turnieju uczestniczy sześciu szachistów, z których pięciu znajduje się w czołowej dziesiątce światowego rankingu FIDE.

• W towarzyskim meczu piłkarskim w Bremie, Niemcy wygrały ze Słowacją 2:0 (0:0). Bramki: Gerald Asamoah 50, Frank Baumann 56.

• Czeski trener piłkarski Ivan Hasek podpisał w Paryżu dwuletni kontrakt ze zdegradowanym do drugiej ligi francuskiej Racingiem Strassbourg, klubem, w którym nigdy nie występował. 38-letni Hasek prowadził w ostatnim czasie Spartę Praga i zdobył z nią dwa tytuły mistrza Czech z rzędu. W Racingu grał w latach 1990-94. Hasek pracował ostatnio również z czeską kadrą jako pierwszy asystent selekcjonera reprezentacji Jozefa Chovanca.

• Belg Tom Steels z grupy Mapei wygrał w Hanowerze pierwszy etap wyścigu kolarskiego Deutschland Tour, wyprzedzając na finiszu faworyta gospodarzy Niemca Erika Zabela (Telekom). Wyścig ma bardzo dobrą obsadę. Startują m. in. wszyscy najlepsi kolarze niemieccy, z wyjątkiem Jana Ullricha (Telekom), który uczestniczy w Giro d'Italia.

• Eric Cantona wraca do Manchesteru United. Od przyszłego sezonu pomoże trenować młodzików „Czerwonych Diabłów”. Francuski pomocnik, wybrany w ubiegłym roku piłkarzem stulecia przez zwolenników Manchesteru, zakończył karierę w sezonie 1996-97. Największe sukcesy Cantona odniósł na Old Trafford w sezonie 1995-96, kiedy doprowadził zespół do mistrzostwa kraju i zdobycia Pucharu Ligi.

Na podstawie doniesień PAP stronę przygotował
Andrzej Łakis

Na kortach Roland Garros

Weterani trzymają się mocno

Drugi dzień wielkoszlemowego turnieju na kortach ziemnych im. Rolanda Garrosa w Paryżu (z pulą nagród około 10 milionów dolarów) jest tradycyjnie nazywany „Dniem Młodych”. Mimo to zwyciężali w nim głównie „starzy” mistrzowie.

Do drugiej rundy awansowali, m. in. 31-letni Andre Agassi i o rok młodszy Pete Sampras oraz Carlos Moya, a wśród kobiet dwie 29-letnie Hiszpanki: Arantxa Sanchez-Vicario i Conchita Martinez. Rozstawiona z numerem 11., Sanchez-Vicario poważnie myśli o powiększeniu swojej kolekcji tytułów zdobytych w Paryżu.

– Tutaj zawsze gram najlepiej, dlatego myślę, że mam bardzo dużą szansę na czwarte zwycięstwo – powiedziała Sanchez-Vicario, która

wygrała w Paryżu w 1989, 1994 i 1998 roku i dwukrotnie wystąpiła tu w półfinale (1999–2000).

Ciekawe metody treningowe przed meczem z Amerykanką Jennifer Capriati (nr 4.) zastosowała Francuzka Emilie Loit.

– Przed wyjściem na kort ćwiczyłam trochę z piłką do rugby. – mówiła przed spotkaniem 21-letnia Loit. Na korcie okazało się jednak, że zamiana rakiety na piłkę nie przyniosła zamierzonych skutków, bowiem Capriati wygrała 6:2, 7:5. Awansowała też jedna z najważniejszych kandydatek do końcowego zwycięstwa Szwajcarka Martina Hingis. 20-letnia liderka rankingu tenisistek WTA, straciła tylko jednego gema w meczu z Hiszpanką Galą Leon-Garcją.

Także wśród tenisistów, dobrze

spisywali się czołowi tenisisci świata. Oprócz Samprasa i Agassiego do drugiej rundy awansował także Rosjanin Marat Safin (nr 2.), który w czterech setach porażkę z Austriakiem Markusem Hipflem.

Z Roland Garros pożegnał się jego ubiegłoroczny finalista, Szwed Magnus Norman (nr 9.), przegrywając z Davidem Sanchezem. 23-letni Hiszpan wygrał w pięciu setach 4:6, 4:6, 7:6 (7–4), 6:1, 6:2.

Natomiast najkrótszy – jak dotychczas – mecz w tegorocznej rywalizacji tenisistów odnotował Niemiec Tommy Haas. Pokonał on Francuza Jerome'a Golmarda 6:0, 6:1, 6:1, w ciągu godziny i 11 minut.

Pożegnał się z Roland Garros Australijczyk Patrick Rafter (nr 8.), który przegrał w pięciu setach ze swoim rodakiem Wayne'em Arthursem.

Zanette wygrał dziesiąty etap Giro d'Italia

Spokojny dzień

Włoch Denis Zanette z grupy Liguigas wygrał w stolicy Słowenii – Lublanie dziesiąty etap wyścigu kolarskiego Giro d'Italia. Różową koszulkę lidera zachował jego rodak Dario Frigo (Fassa Bortolo).

Zanette finiszował samotnie, z kilkusekundową przewagą nad ośmioma towarzyszami ucieczki, od których oderwał się około 6 km przed metą. Drugie miejsce zajął jego rodak Mario Manzoni, a trzeci był Hiszpan Isidro Nozal.

Ucieczka, która rozpoczęła się na około 80. kilometrze, już po przekroczeniu granicy włosko-słoweńskiej, nie miała żadnych konsekwencji dla czołowej klasyfikacji generalnej. Wszyscy jej uczestnicy, w tym Słoweniec Andrej Hauptman, mieli przekraczają-

ce pół godziny straty do Frigo. Peleton ich nie gonil i przyjechał do mety około 10 minut za czołową dziesiątką.

31-letni Zanette, kolarz odznaczający się ogromnym wzrostem (190 cm), odniósł drugie w karierze zwycięstwo etapowe w Giro. Po raz pierwszy wygrał etap w 1995 roku.

– Mam nadzieję, że nie będę musiał czekać kolejnych sześć lat na następne zwycięstwo w Giro. Zatakowałem w odpowiednim momencie, ale uwierzyłem w wygraną dopiero na ostatnich dwustu metrach – powiedział Zanette.

Dario Frigo stwierdził, że był to dla niego spokojny dzień. „Chcę zachować różową koszulkę jak najdłużej. Prawdziwe Giro rozpocznie

się dopiero w ten weekend” – oświadczył lider.

Na mecie dziennikarze próbowali porozmawiać z inną gwiazdą włoskiego kolarstwa – Marco Pantanem, ale ten odmówił komentarza, zirytowany publikacjami o jego duńskiej narzeczonyj Christinie, która podobno spodziewa się dziecka.

Klasyfikacja generalna: 1. Dario Frigo (Włochy/Fassa Bortolo), 2. Jose Azevedo (Portugalia), 3. Abraham Olano (Hiszpania), 4. Gilberto Simoni (Włochy), 5. Władimir Belli (Włochy), 6. Jan Hruska (Czechy), 7. Andrea Noe (Włochy), 8. Giuliano Figueras (Włochy), 9. Unai Osa (Hiszpania), 10. Danilo Di Luca (Włochy), ..., 12. Stefano Garzelli (Włochy), 14. Ivan Gotti (Włochy), 15. Marco Pantani (Włochy)

Doping i niezadowolone

Kłopoty FC Barcelona

Kłopoty nie opuszczają hiszpańskiego klubu piłkarskiego FC Barcelona. Przeciwno klubowej władzy zbuntowali się rezerwowy Ivan de la Pena oraz Alfonso Perez. Na dodatek próbka B wykazała obecność u Franka de Boera nandrolonu.

Prezes Barcy Joan Gaspart oznajmił, że pełniący obowiązki trenera Carles Rexach również w kolejnym sezonie będzie opiekował się piłkarzami. Rexach jest innego zdania: nie zamierza być trenerem, moją specjalnością są sprawy techniczne. Rexach opiekuje się za-

wodnikami po zwolnieniu Llorenca Serra Ferrery. Zarówno Ivan de la Pena jak i Alfonso Perez skarżą się, że wbrew wcześniejszym zapewnieniom władz klubu ich rola sprawdziła się do „grzania ławy”.

Kapitan piłkarskiej reprezentacji Holandii, obrońca Barcelony Frank De Boer stosował środki dopingujące. Potwierdziła to kontrospertyza, której wyniki ujawnił klub kataloński. Próbka B, poddana analizie w laboratorium w Szwajcarii, potwierdziła wyniki pierwszego testu, wykonanego 15 marca. Poziom

nandrolonu w moczu piłkarza czterokrotnie przekraczał dopuszczalną normę. Barcelona od kilku tygodni negocjuje nowy kontrakt z tym piłkarzem, mimo afery dopingowej i grożącej Holendrowi dyskwalifikacji: 31-letni Frankowi de Boerowi grozi kara dyskwalifikacji od 6 miesięcy do dwóch lat.

Kryzys klubu trwa od dziesięciu lat. W ostatnich rozgrywkach Ligi Mistrzów Barcelona odpadła w pierwszej rundzie, nie odegrała żadnej roli w rywalizacji o czołową lokatę w mistrzostwach kraju.

Podwójny sukces

W ciąży po zwycięstwie

33-letnia Szwajcarka Brigitte McMahon, osiem miesięcy po zdobyciu w Sydney złotego medalu olimpijskiego w triathlonie, urodziła córeczkę, która otrzymała imię Jennifer.

O tym, że jest w ciąży, Brigitte McMahon dowiedziała się tuż po swoim największym sportowym sukcesie. Dlatego też jej radość była podwójna.

– To był cudowny i niewiarygodny prezent – powiedziała Szwajcarka, która ma już trzyletniego syna Dominika.

Brigitte McMahon była pierwszą złotą medalistką w Sydney, w dyscyplinie która po raz pierwszy znalazła się w programie olimpijskim.

Rumuński piłkarz Gheorghe Hagi został oskarżony przez prokuratora Stambułu o znieważenie i próbę pobicia sędziego podczas ligowego meczu. Gwiazda klubu Galatasaray Stambuł stanie przed sądem. Hagiemu grozi kara więzienia od dziesięciu miesięcy do czterech lat i dwóch miesięcy. Za próbę pobicia sędziego 10 marca w meczu z Gençlerbirliği Hagi, który znany jest z dużego temperamentu, został już ukarany sankcjami dyscyplinarnymi przez Turecką Federację Piłkarską. „Maradonę Karpat” odsunięto wtedy od sześciu spotkań Fot. EPA-ELTA

UE i Polska ogłosiły składy „Mecz gwiazd”

Unia Europejska i Polska ogłosiły składy swych drużyn piłkarskich na „mecz gwiazd”, który odbędzie się na belgijskim stadionie w Walvertem 1 lipca – w dniu przejęcia przez Belgię przewodnictwa w UE.

Na trybunach zasiądą premier Jerzy Buzek i przewodniczący Komisji Europejskiej Romano Prodi. „Ten mecz wygramy” zapewnił ambasador R. P. przy UE Iwo Byczewski. Pewności dodaje okoliczność, że sędziować będzie Michał Listkiewicz.

W zespole biało-czerwonych wystąpią legendy polskiego futbolu – Zbigniew Boniek, Dariusz Dziekanowski, Jerzy Kraska, Grzegorz Lato, Włodzimierz Lubański, Zygryd Szołtysik, Andrzej Szarmach, Jan Tomaszewski i Władysław Żmuda.

Po stronie UE przeważać będą Belgowie i Holendrzy – m. in. Jean-Marie Pfaff, bracia Willy i Rene van der Kerkhoff i Tahamata. Zagrają też Szwedzi, których kraj kończy 1 lipca przewodnictwo w UE.

Obie strony zaprosiły do gry polityków, którzy mają wymieniać się, by nie dostać zadyszki. Po stronie polskiej zagrają Jan Krzysztof Bielecki, Ryszard Czarnecki, Janusz Lewandowski i marszałek Sejmu Maciej Plązyński.

Ze strony Unii Europejskiej pojawia się na boisku szef komisji spraw zagranicznych Parlamentu Europejskiego Elmar Brok, szwedzki minister sprawiedliwości Bodstroem i dyrektor Europolu Juergeren Storbeck.

Położony między Brukselą i Antwerpią stadion gminny w Wolvertem może pomieścić do pięciu tysięcy widzów. Rozgrywają na nim mecze trampkarze w młodzieżowych mistrzostwach Belgii. Przed gwizdkiem muzycy odegrają trzy hymny – polski, belgijski i unijny. Po zakończeniu meczu około godziny 20.00 – politycy i sponsorzy będą mieli okazję strzelać rzuty karne na bramkę Pfaffa i Tomaszewskiego. Potem będzie pieczenie dzika.

CZWARTEK 31. V

6.00 Dzień dobry
7.40 Prosto i jasno
7.50 S. „Okres przemian”
8.15 Dla dzieci.
Stara animacja
9.00 Posiedzenie plenarne sesji wiosennej
Zgromadzenia Parlamentarnego NATO w Wilnie
17.00 Wiadomości (ros.)
17.10 Rozmowy wileńskie
17.25 „Wieczory”.
Z Klajpedy
17.45 Fotoakcja „Litwa – to ja”
17.50 Lekcja języka
17.55 Telekatalog
18.00 Wiadomości popołudniowe
18.10 Dla dzieci.
Stara animacja
18.35 Magia sadu
19.00 S. „Okres przemian”
19.25 Loteria „Perlas”
19.30 Wiosenna sesja Zgromadzenia Parlamentarnego NATO w Wilnie
19.50 Drogi.
Samochody. Ludzie
20.15 Prosto i jasno
20.30 Panorama.
Sport. Pogoda
20.55 Aktualny wywiad
21.10 S. „Sukces”
22.00 Sport. Pogoda
22.10 „Kaukodromas”
22.20 Czas twórczości
22.45 „Album błękitnej matki”
23.10 W tym tygodniu w Sejmie
23.35 Wiadomości

6.00 Poranne koło
8.00 S. „Bez domu jest źle”
8.25 S. „Dziki księżyc”
9.15 S. „Milosne pocałunki”
10.05 S. „Fizja Pończoszanka”
10.30 Film anim. „Krowa i kurczątko”
10.50 Wybacz
11.35 Od... do
12.05 Niebezpieczna strefa
12.30 Film akcji „Morderca Meteor” – Hongkong, 1976
14.25 S. „Babilion 5”
15.40 Film anim. „Krowa i kurczątko”
16.05 S. „Bez domu jest źle”
16.40 S. „Milosne pocałunki”
17.30 A oto ja.
Autoreklama
17.35 S. „Dziki księżyc”
18.30 Wiadomości rowerowe
18.45 Wiadomości
19.10 Nos
20.00 Wiadomości rowerowe
20.15 Niebezpieczna strefa
20.50 S. „Wydział zabójstw”
21.50 Wiadomości
22.05 A oto ja.
Autoreklama
22.10 S. „Upał tropików”
23.00 Arena
23.45 Wiadomości rowerowe
23.55 Cztery koła
0.15 S. „Pokój przyjęć”

14.59, 15.59, 16.59, 17.59,
18.59 „60 sekund”
6.10 Najlepsze piosenki „Pukasu”
7.05 „Ekipažas” – o samochodach
7.35 VIP
7.50 Krwawa fala
8.00 Przekrój
8.15 S. „Zorro”
8.45 S. „Luz Maria”
9.30 S. anim. „Poochini”
10.00 S. „Waleria”
10.45 S. „Milosne sidła”
11.30 S. „Air America”
12.20 Program V. Matulevičiusa
12.50 Program o zdrowiu
13.20 S. anim. „Narodowe właściwości grzybobrabria”
13.35 VIP
13.50 Corrida
15.00 Najlepsze piosenki „Pukasu”
16.00 S. anim. „Śasiedztwo prosiat”
16.30 S. „Zorro”
17.00 S. „Waleria”
17.50 S. „Luz Maria”
18.40 S. „Milosne sidła”
19.30 VIP
19.45 Dziś
20.10 „Pan Bean”
20.45 Melodramat kostium. „Hazard serc”
22.20 Krwawa fala
22.30 Przekrój
22.45 S. „Komandor”
23.35 VIP
23.50 Program V. Matulevičiusa
0.20 Dramat „Władca much”

6.10 Teleshop
6.25 S. anim. „Alicja w krainie czarów”
6.50 S. „Batman”
7.15 S. anim. „Simpsonowie”
7.35 Bez tabu
8.00 S. „Jesteś moim losem”
8.45 S. „Obejmij mnie”
9.30 S. „Uroczy i dzielni”
9.55 S. „Ratownicy na Hawajach”
10.45 Teleshop
11.15 Program kulinarny
11.20 Show Šapranaukasas
11.40 Niech żyje król
12.05 Zwariowana kamera
12.25 S. „Trzecia planeta od Słońca”
12.50 S. „Biały parkan”
13.35 S. „Złota rączka”
14.00 S. „Medicopter”
14.45 S. „Batman”
15.15 S. anim. „Simpsonowie”
15.40 S. „Ratownicy na Hawajach”
16.25 S. „Uroczy i dzielni”
16.55 Program kulinarny
17.00 S. „Jesteś moim losem”
17.50 S. „Obejmij mnie”
18.45 Wiadomości
19.05 Sport. Pogoda
19.15 Sektor X
19.45 S. „Grybauskasowie”
20.15 Dramat „Kobiety Jake’a” – USA, 1995
22.05 Wiadomości
22.20 S. „Agent bezpieczeństwa narodowego”
23.25 S. „Złota rączka”
23.50 Bez tabu
0.15 Show Šapranaukasas
0.40 S. „Nowojorska policja”

8.00 Z Wilna
8.20 Randka
8.50 Co slychać? (pol.)
9.20 Katastrofy tygodnia
10.30 Prywatne życie znanych ludzi
11.25 Dzień po dniu
13.00 „Siegodnia”
13.30 „Ja sama”
14.40 Kanał muz.
15.30 Show humor. „AMBA-TV”
16.05 Nasze ukochane zwierzęta
16.45 Patrol drogowy
17.00 „Siegodnia”
17.45 Program Szawelskiej TV
18.30 Z Wilna
19.00 „Siegodnia”
19.40 Czynniki X
20.15 Dobry
20.30 Lekarz domowy
21.05 Skandale tygodnia
22.00 Z Wilna
22.20 Randka
22.50 Kanał muz.

8.10 S. „Człowiek morza”
9.15 Puls Wilna.
Pogoda. Pogląd
9.50 Wiadomości (pol.)
10.00 Film fab. „Niebezpieczny zakręt”
16.40 Film anim.
16.50 S. „Człowiek morza”
17.55 Proponujemy
18.00 Program medyczny
18.30 Puls Wilna.
Pogoda. Pogląd
19.05 Wiadomości (pol.)
19.15 Magazyn „Europa dziś”
19.45 Świat kobiety
20.15 Studio prawnicze
20.45 Proponujemy
20.50 Labirint sportowy
21.00 Puls Wilna.
Pogoda. Pogląd
21.35 Wiadomości (pol.)
21.45 Film fab. „Niebezpieczny zakręt”

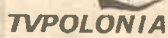

7.00 Wiadomości
7.15 S. „Powietrzne zamki”
8.15 Telegra
9.15 Srebrny krążek
10.00, 13.00 Wiadomości
13.20 Sto proc.
13.45 Do lat 16 i więcej
14.20 S. anim. „Pokemon”
14.45 „Jerałasz”
14.55 S. „Powietrzne zamki”
16.00 Wiadomości
16.25 S. dok. „Wszystkie podróże ekipy Cousteau”
16.55 Proces
17.40 S. „Podejrzenie”
18.45 Dobranocka
19.00 Czas
20.00 Film akcji „Reportaż”
21.45 Jazz
22.45 Wiadomości
23.00 Komedia „Pływać z rekinami”

7.00 Wiadomości
7.15 Komedia „Pistolet z tłumikiem”
8.45 Fitił
9.00 Wiadomości
9.30 S. „Santa Barbara”

15.00 Wiadomości
15.30 S. „Zwyczajne prawdy”
16.00 S. „Sieć”
17.00 S. „Komisarz Rex”
18.00 Wiadomości
18.30 Wiadomości z Moskwy
18.50 Film akcji „W pułapce”
20.25 Jugosławia. Czas rozpadu
21.00 Wiadomości
21.30 Po Wiadomościach
21.40 Drobnotki
21.50 Komedia „Mój mąż – z innej planety”
23.30 Ścieżka dźwiękowa
0.25 Pogoda

6.30 Kawa czy herbata, w tym Wiadomości o 6.35, 7.00, 7.25
6.55 Gielda
7.30 Dziennik telewizyjny
7.45 Kawa czy herbata
8.15 Krakowskie Przedmieście 27
8.30 Wiadomości
8.40 „Złotopolscy” – telenowela
9.05 S. „Noddy”
9.35 „Soból i panna” – melodramat
11.00 „Szkłanka wody, czyli Bajm”
11.45 Forum Polonijne
12.00 Wiadomości
12.10 Gawędy historyczne
12.30 S. „Futuryści, formiści, nowa sztuka”
13.10 „Złotopolscy” – telenowela
13.35 Gość Jedyńki
13.45 Linia specjalna – program Barbary Czajkowskiej
14.40 Tajemnice armii – reportaż
15.00 Wiadomości
15.10 Nie tylko dla melomanów
16.00 Ojczyzna-polszczyzna
16.15 Rozmowy Hulaj Duszy
16.30 S. „Trzy szalone zera”
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedyńki
17.35 Bajeczki Jedyńeczki
17.50 A to polskość właśnie
18.20 Teleshopping
18.35 „Złotopolscy” – telenowela
19.00 Kurier z Waszyngtonu
19.15 Dobranocka
19.30 Wiadomości
19.55 Pogoda
19.57 Sport
20.00 „Tele-Kobra” – teleturniej kryminalny
20.30 Teatr Telewizji
22.10 Teraz Polonia
22.30 Panorama
22.50 Pogoda
22.50 Sport-telegram
23.00 Tygodnik polityczny Jedyńki
23.45 Polski dokument telewizyjny
0.15 Rozmowy Hulaj Duszy
0.30 Monitor Wiadomości

„Słoneczny patrol”
8.35 S. sensac. „Strażnik Teksasu”
9.30 S. obycz. „Dziki księżyc”
10.20 S. obycz. „Cud miłości”
11.15 S. obycz. „Słodka trucizna”
12.05 S. „Zakręcony”
12.35 S. obycz. „Adam i Ewa”
13.05 Życiowa szansa
14.05 Idź na całość
15.00 S. anim. „Robocop”
15.30 Informacje
15.45 Eurotel – magazyn Unii Europejskiej
15.55 S. przyg. „Słoneczny patrol”
16.45 S. sensac. „Strażnik Teksasu”
17.45 S. obycz. „Cud miłości”
18.40 Informacje + Kurier TV
19.10 Hoop Sport Magazyn
19.20 S. obycz. „Dziki księżyc”
20.15 S. obycz. „Adam i Ewa”
20.45 Dwa światy
21.20 S. „Misja w czasie 2”
21.30 Losowanie LOTTO
22.20 S. sensac. „Nikita”
23.15 Informacje i biznes informacje
23.35 Prognoza pogody
23.40 Polityczne graffiti
23.55 S. komed. „Przyjaciele”
0.25 „Randka marzeń” – komediodramat
2.10 Muzyka na bis

6.00 Teledyski
7.00 Odjazdowe kreskówki
9.15 Teleshopping
9.45 Śmieć się razem z nami – program rozrywkowy
10.15 „Izabella” – telenowela
11.05 „Perla” – telenowela
11.50 W akcji – magazyn sensacji
12.15 Teleshopping
13.15 S. „Conan”
14.10 „Izabella” – telenowela
15.05 Odjazdowe kreskówki
17.35 S. „Conan”
18.30 W akcji – magazyn sensacji
19.00 S. med. „Wzywam dr. Brucknera”
20.00 S. krym. „Columbo”
21.30 „Drapieżny ptak” – thriller
23.25 S. med. „Wzywam dr. Brucknera”
0.20 S. krym. „Columbo”
1.35 „Drapieżny ptak” – thriller

3.15 Teleshopping
6.25 Strefa P – program muz.
7.00 Super VIP
7.30 Muzyczne listy
8.20 S. anim. „Spiderman”
8.45 S. anim. „Jeździec Srebrnej Szabli”
9.15 S. anim. „Garfield”
9.45 Dwa światy – reality show
10.15 S. komed. „Ja się zastrzele!”

10.45 S. komed. „Świat według Kiepskich”
11.15 Dwa światy – reality show
11.45 S. sensac. „Pacific Blue”
12.40 S. krym. „Matlock”
13.40 Super VIP – magazyn
14.10 Strefa P
14.45 Muzyczne listy
15.45 S. „Super Mario Brothers”
16.15 S. anim. „Spiderman”
16.45 S. komed. „Przygody rodziny Addamsów”
17.15 Dwa światy – reality show
17.45 Dziennik
18.00 S. komed. „Świat według Kiepskich”
18.30 Dwa światy – reality show
19.00 „Na południe” – film
20.00 „Fatalne zauroczenie” – film sensac.
22.30 S. komed. „Świat według Kiepskich”
23.00 Dziennik i informacje sportowe
23.15 Dwa światy – reality show
0.15 „Ostatnia misja” – film sensac.
2.05 Spotkajmy się – program rozryw.

6.30 Kawa czy herbata, w tym Wiadomości: 6.35, 7.00, 7.25
6.55 Gielda
7.30 Teleshopping
7.45 Kawa czy herbata
8.15 Krakowskie Przedmieście, 27
8.30 Wiadomości
8.42 Pogoda
8.45 S. „Mój przyjaciel Torbek”
9.15 Bajeczki Jedyńeczki
9.30 Łalkowy teatrzyk
9.45 Bajeczka
10.00 S. „Barnaby Jones”
10.50 Mamy dziecko
11.10 Rzym bez dymu
11.40 Z kamerą wśród zwierząt
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Horyzonty
12.40 „Klan” – telenowela
13.05 „Okrucy życia” – film
14.40 Po pierwsze środowisko
15.00 Wiadomości
15.10 Raport z demokracji
15.30 Auto-mix
15.45 Babiniec – magazyn
16.05 Rower Błażeja
16.25 S. „Moda na sukces”
16.50 Premiery Opole 2001
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedyńki
17.35 S. „Plebanią”
18.05 Dwadzieścia jeden – teleturniej
18.35 S. „Wieży krwi”
19.05 Wieczorynka
19.15 Jutro weekend
19.30 Wiadomości
19.57 Sport
20.03 Pogoda
20.10 S. „Ekstradycja”
21.10 Sprawa dla reportera
21.45 Tygodnik polityczny Jedyńki
22.40 Monitor Wiadomości
23.10 Sportowy flesz

RTR

21.50

Mój mąż – z innej planety

Komedie, Rosja 1990, reż. Walerin Chowenko, wyk.: Władimir Iljin, Swietłana Kriuczokowa
Mąż przychodzi do domu goły, pod muchą, ze śladami szminki na szyi i twierdzi, że go napadli i oświadcza, że jest przybyszem z innej planety i musi zniknąć. Żona życzy mu szczęśliwej podróży, a rano stwierdza, że mąż rzeczywiście nie ma.

TV 3

20.15

Kobiety Jake'a

Dramat, USA 1995, reż. G. Jordan, wyk.: A. Alda, M. Sorvino
Dzięki jest pisarzem, toteż idąc ulicą myśli nie o pogodzie czy codziennych sprawach, lecz o ludziach, śpieszących tą samą ulicą. Najczęściej jednak rozmawia ze swymi kobietami – siostrą, psychoanalitykiem, córką, pierwszą i drugą żoną. Czasami tak się zaplącze, że nie odróżnia rzeczywistości od wyobraźni.

BTV

20.45

Hazard serc

Melodramat kostiumowy, W. Brytania 1987, reż. G. Houg
Jest to ekranizacja powieści królowej miłosnych historii Barbary Cartland, przenosząca do XIX-wiecznej Anglii. Zagorzały gracz przegrywa majątek swojej rodziny i dom z człowiekiem o twardym sercu, lordem Rotamem. Zrozpaczony w nadziei na wygraną stawia na kartę... rękę swej pięknej córki Sireny.

Serwis

MIKROBUSÓW

ciężarówek i samochodów osobowych

1. Sprawdzanie i remont hamulców (stanowisko jak w punktach Przeglądu Technicznego)
2. Sprawdzanie podwozi i układu kierowniczego na stanowisku diagnostycznym
3. Naprawa podwozi i układu kierowniczego z zastosowaniem lasera
4. Komputerowe ustawianie kół z zastosowaniem lasera
5. Remont bieżący i kapitalny silników wysokoprężnych
6. Mierzenie sprężenia w silnikach
7. Sprawdzanie i wymiana wtryskiwaczy do silników wysokoprężnych
8. Naprawa rozruszników i prądnic
9. Wymiana tłumików
10. Regulowanie świateł
11. Montowanie, wyważanie i naprawa opon
12. Wymiana oleju

Tel.: 62 75 85, 62 85 21

Godziny pracy:

8-21 8-22 8-22 8-22 8-22 8-21

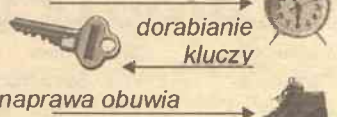
Nadal zimne noce

Dzisiaj na Litwie zachmurzenie z przejaśnieniami. W nocy bez opadów, w dzień przelotne deszcze. Wiatr północny, 3-8 m/sek. Temperatura w nocy od +2 do -2 stopni, w dzień 11-16 stopni ciepła. W piątek lokalne opady deszczu. W nocy przymrozki do -3, w dzień 12-17 stopni ciepła.

UAB "LAIKRETA"

Naprawa zegarków
wszystkich rodzajów

dorabianie
kluczy

naprawa obuwia

sklep "iki Minsk" (w dolnym pasażu handlowym)
Žirmunų 2, tel. 75 69 80

KUPON 10%

DROBNE

Sprzedam wysuszone belki ociosane (płaszczaki).
Wilnius, tel. 67 24 45, 67 34 15.

Kursy języka angielskiego w Nowej Wilejce. 16 godzin miesięcznie, cena - 80 Lt. Tel. 69 54 70.

Sprzedam kozie mleko, niedrogo. Tel. 35 09 41.

Kierowca (45 lat, kat. B, C, D) poszukuje dowolnej pracy. Wilnius, tel. 67 09 20 (od godz. 18.00).

Sprzedam dom letniskowy (200 m²) z wygodami w odległości 11 km od Trok (Daugardiskės) obok jeziora. Cena 5000. Tel. 8-286 33826.

Sprzedam Mercedes-Benz 0309 (1984 r.), 19 miejsc. Tel. 70 31 24.

Sprzedam 1-pokojowe mieszkanie (34 m²). Wilnius, ul. Panevežio, tel. 69 56 85.

Sprzedam żrebaka. Tel. 32 40 24.

Wilnianka Henryka Dej-Osóbka z domu Borusewicz poszukuje swych siostr: Teresę (ur. w 1932 r.) i Janinę (ur. w 1935 r.). Rodzina przed wojną mieszkała przy Czarnym Trakcie. Kontakt: ul. Willowa 10, 76-270 Ustka, Polska, tel. (059) 8145473.

Oferujemy komputery, peryferia oraz akcesoria i komponenty komputerowe. Remont i modernizacja. Udzielamy gwarancji. UAB „Fennecus”, Kauno g. 36-304, Wilnius, tel. /faks 33 04 20.

Niedrogo i fachowo filmują i fotografują różne uroczystości. Wilnius, tel. 64 51 27, 8-285 27088.

Fachowo filmują i fotografują rodzinne oraz inne uroczystości. Wilnius, tel. 79 04 56.

Film i zdjęcia weselne. Dobra jakość, atrakcyjna cena. Wilnius, tel. 70 83 04, 61 35 82.

Usługi foto i wideo. Wysoka jakość, wesola muzyka. Tel. 37 28 15, 37 13 15, 8 282 40895.

zaprasza codziennie

o godz. 17 min. 30

do słuchania na falach

FM-105,1 Mhz

audycji w języku polskim

Życzymy dobrego odbioru!

Drogo skupujemy złom metali kolorowych. Wilnius, tel. 77 86 43 (godz. 9.00-17.00, w dniach pracy), 8-298 41237 (wieczorem, w dni wolne).

Młoda księgowa (znajomość komputera oraz jęz. angielskiego) poszukuje pracy w biurze lub sprzedawczyni. Wilnius, tel. 32 44 81.

Produkujemy drzwi, okna, schody. Wstawiamy. Wilnius, tel. 79 85 00.

Sprzedam działkę (20 arów) w Nowej Wilejce przy ul. Palydovo. Tel. 39 55 63.

Kobieta poszukuje pracy księgowej, kasjerki, sprzedawczyni (znajomość jęz. litewskiego, polskiego, rosyjskiego oraz komputera - Word, Excel, „Skaita”). Tel. 8-238 29584.

Kupię aparaty fotograficzne, obiektywy i mikroskopy. Tel. 38 04 11.

Kupię dokumenty poświadczające prawo przywrócenia własności na ziemię (20 arów). Tel. 38 04 11.

Kupię antyki (naczynia, obraz, krzesła itp.). Tel. 38 04 11.

Tanio sprzedam auto „ford scorio” (1985 r.). Tel. 44 11 49.

Sprzedam 2-pokojowe mieszkanie w Podbrodziu (50 m²). Oszklony balkon, telefon, wszystkie liczniki. Tel. 8-217 53076, 8-217 53133 (wieczorem).

49-letnia kobieta, dobrze znająca jęz. polski, rosyjski i litewski, poszukuje pracy. Wilnius, tel. 41 56 09.

Praca w Szwecji (w charakterze sprzątaczk) dla jednej osoby w wieku do lat 30, znającej język angielski i mającej prawo jazdy. Tel. 73 35 01, 8-287 56301.

Praca w Norwegii dla jednej osoby w wieku do lat 30, znającej język angielski i posiadającej dyplom pielęgniarstwa. Tel. 73 35 01, 8-287 56301.

Organizuję wyjazd do Szwecji na zbiór runa leśnego. Tel. 73 35 01, 8-287 56301.

Kalendarium

* Czwartek (31. V) jest 151 dniem 2001 roku. Do końca roku pozostało 214 dni.
* Znak Zodiaku - Bliźnięta.
* Imieniny: Anieli, Mariety, Marii, Petroneli.
* Wschód Słońca - 3.51, zachód - 20.43. Długość dnia 16 godz. 52 min.
* Księżyc. I kwadra - od 30 maja.

KURS WALUT

Bank Litewski

Oficjalny kurs
na 31 maja 2001 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

Dolar USD	4,0000
UE euro	3,4192
Dolar australijski	2,0672
1000 rubli białoruskich	2,9218
Korona czeska	0,1002
Korona duńska	0,4584
Funt brytyjski	5,6880
Korona estońska	0,2184
100 jenów japońskich	3,3271
Dolar kanadyjski	2,6009
Łat lotewski	6,3171
Złoty polski	0,9942
Korona norweska	0,4325
Rubel rosyjski	0,1374
Korona szwedzka	0,3773
Frank szwajcarski	2,2424
100 tys. lir tureckich	0,3521
Griwna ukraińska	0,7385
100 forintów węgierskich	1,3494
10 tys. lei rumuńskich	1,3959

Ustalony kurs przeliczania euro i walut narodowych państw strefy euro

jednostki waluty narodowej
za 1 euro

0,7875664 funta irlandzkiego
13,7603 szylinga austriackiego
40,3399 franka belgijskiego
166,386 pesety hiszpańskiej
1936,27 lira włoskiego
40,3399 franka luksemburskiego
2,20371 guldena holenderskiego
200,482 eskudo portugalskiego
6,55957 franka francuskiego
5,94573 marki fińskiej
1,95583 marki niemieckiej

Stale kupujemy konie i siano

Zwracać się:
tel. 32 03 60.8 299 92554,
8 285 53045
codziennie

"Kurier Wileński" -
w każdym polskim domu

Wydanie codzienne - indeks 0044

1 mies.	3 mies.	6 mies.
20 Lt	60 Lt	120 Lt

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów i mieszkańców wsi - indeks 0227

1 mies.	3 mies.	6 mies.
17 Lt	51 Lt	102 Lt

Wydanie magazynowe (24 strony) indeks 0172

1 mies.	3 mies.	6 mies.
5 Lt	15 Lt	30 Lt

"Kurier Wileński" można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym

Wydanie codzienne w księgarniach
S.Korczyńskiego (Aušros Vartų 9),
"Elephas" (Olandų 3), w szkołachWydanie codzienne
w redakcji

1 mies.	3 mies.	6 mies.	1 mies.	3 mies.	6 mies.
14 Lt	42 Lt	84 Lt	13 Lt	39 Lt	78 Lt

Prenumerata dla czytelników w Polsce

wydanie codzienne

wydanie magazynowe

1 mies.	3 mies.	6 mies.	1 mies.	3 mies.	6 mies.
65 PLN	195 PLN	390 PLN	24 PLN	72 PLN	144 PLN

Konto bankowe: Bank Polska Kasa Opieki SA, I Oddział w Suwałkach,
nr. 12401848-07711150-2700-401112-001-0000,
Vš.l. "Vilnijos žodis" z dopiskiem "prenumerata"

Prenumerata dla czytelników za granicą

wydanie codzienne

wydanie magazynowe

1 mies.	3 mies.	6 mies.	1 mies.	3 mies.	6 mies.
15 USD	45 USD	90 USD	6 USD	18 USD	36 USD

Konto bankowe: Lietuvos Žemės Ūkio Bankas,
Vilniaus skyrius, b/k 260101424, nr. 101700660, Vš.l. "Vilnijos žodis"

O prenumeracie zagranicznej prosimy poinformować redakcję:
fax. 60 84 45, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt

KUPON
BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów)
wydrukujemy nieodpłatnie

Wypełniony kupon prosimy przelać na adres redakcji z dopiskiem "Dział reklamy":
Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Tekst ogłoszenia _____

telefon, (kod miasta) _____

KURIER WILEŃSKI Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius KURIER WILEŃSKI Birbynių 4 a, Lt-2030 Vilnius KURIER WILEŃSKI

KURIER
WILEŃSKI

Wydawca
Vš. l. "Vilnijos Žodis"
Dyrektor spółki
Roman Baranowski
(tel. 60 84 48)
Adres: Birbynių g. 4a
2030 Vilnius
Lietuvos Respublika
Indeks 0044 SL 322
ISSN 1392-0405
Drukuje SA "Spauda"

Redaktor naczelny
Zygmunt Zdanowicz
e-mail:
redaktor@kurierwilenski.lt
tel. 60 84 44 fax. 60 84 45

Aleksander Borowik - zastępca redaktora naczelnego (tel. 60 84 47). Zespół dziennikarzy: Krystyna Adamowicz - szkolnictwo, Helena Gładkowska - stolica, Danuta Kamilewicz - "Pocopolek", Paweł Kobak, Stanisław Tarasiewicz - polityka, Sabina Kozłowska - zdrowie, Irena Litwin - praworządność, Andrzej Łakis - sport, Irena Mikulewicz - "Samo życie", Andrzej Pukszo - kultura, Julitta Tryk - gospodarka, Anna Bartoszewicz - "Na luzie" (tel. 60 84 46, 60 84 47, e-mail: redaktor@kurierwilenski.lt).
Jadwiga Podmostko - korespondent na rej. wileński, Piotr Ryngiewicz - korespondent na rej. solecznicki, tel. 8 - 250 - 52780, Zenon Samulewicz - korespondent na rej. święciański, Alina Sobolewska - korespondent na rej. trocki, Krzysztof Szczepaniak - korespondent na obwód kaliningradzki, Marian Paluszkiwicz - fotoreporter (tel. 60 84 48).
Wanda Zajączkowska - sekretarz redakcji, Marian Sipowicz - zastępca sekretarza redakcji (tel. 60 84 48, e-mail: sekret@kurierwilenski.lt), Walerian Butkiewicz, Roman Ostrouch, Lucja Stankevičiūtė - łamanie komputerowe (tel. 60 84 48), Zbigniew Markowicz - promocja (tel. 60 84 44), Dariusz Guszczka - reklama (tel. 60 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt), Roland Juchniewicz - kolportaż - prenumerata (tel. 60 84 44, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt).
Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiacji tekstów nie zamówionych. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

P. o. redaktora naczelnego Aleksander Borowik